SZÉCHENYI 2020

NEMZETGAZDASÁGI MINISZTÉRIUM

Mezőtúr Fejlesztéséért Helyi Közösség

HELYI KÖZÖSSÉGI FEJLESZTÉSI STRATÉGIA

2014-2020

2016.

Készítette:

Nagykunságért Vidékfejlesztési Egyesület, Mezőtúr Város Önkormányzatának megbízásából

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Strukturális és Beruházási Alapok

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tartalom

Vezetői összefoglaló 3
1. A stratégia elkészítésének módja, az érintettek bevonásának folyamata 4
2. A Helyi Közösségi Fejlesztési Stratégia által lefedett terület és lakosság meghatározása 8
3. Az akcióterület fejlesztési szükségleteinek és lehetőségeinek elemzése 11
3.1 Helyzetfeltárás..... 11
3.2 A HKFS-t érintő tervi előzmények, programok, szolgáltatások..... 12
3.3 SWOT 14
3.4 Fejlesztési szükségletek azonosítása..... 17
4. A stratégia jövőképe 20
5. A stratégia célhierarchiája 20
6. Cselekvési terv 21
6.1 A beavatkozási területek/műveletek leírása 21
6.2 Együttműködések 36
6.3 A stratégia megvalósításának szervezeti és eljárási keretei 36
6.4 Kommunikációs terv 41
6.5 Monitoring és értékelési terv 44
6.6. Horizontális célok 45
6.6.1 Esélyegyenlőség..... 45
6.6.2 Fenntarthatóság..... 46
6.7. A HKFS innovatív elemeinek bemutatása 47
6.8. Kockázatok.....48
7. Indikatív pénzügyi terv..... 50
A HKFS teljes költségvetése..... 51
Nyilatkozat HKFS elfogadásáról.....52

Vezetői összefoglaló

A Mezőtúr Fejlesztéséért Helyi Közösség célja, hogy Mezőtúr város térsége hozzájáruljon a megye és a Kormány által megfogalmazott térséget érintő célok megvalósításához a CLLD eszközeivel. Utalva az elmúlt években létrejött Mezőtúrt érintő fejlesztési források beáramlására, a konzorcium célja, hogy a sikeres CLLD programmal a 2014-2020-as programozási időszakban részese legyen a térségi fejlődésnek, kiegészítve az egyéb Operatív programok bevonásával megvalósuló helyi fejlesztéseket.
A CLLD célja, hogy a helyi közösségek fejlesztésére a gazdasági előrelépést segítő kulturális-közösségi válaszok szülessenek. E cél Mezőtúron a hagyományokra és az abból eredő lehetőségekre építve a közösségfejlesztő munkát a kulturális és kreatív ipar eszközeivel támogatva valósulhat meg: összefűzve közösséget, kultúrát, gazdaságot egyaránt. Ez reményt ad a város lakosságmegtartó-képességének erősödésére, a fiatalok elvándorlásának megakadályozására, a helyi közösség megerősödésére és nem utolsósorban a kreatív iparhoz köthető szakmákban elvárt kompetenciák és szakértelem átadására.
A stratégia övőképének hátterében az áll, hogy a fiatalok elvándorlásának megállítása alapvetően függ a város kulturális megújulásától, azonban ez maguk nélkül a fiatalok nélkül nem képzelhető el. Természetesen a folyamat csak úgy teljesedhet ki, ha abban valamennyi korosztály részt vesz. Jelenleg a fiatalabbak aktivitása alacsony.

Mezőtúr lakónépessége 16.675 fő (KSH 2015. évi adata alapján), 250 000 000.-Ft pályázati támogatási forrás ERFA és ESZA költségek tervezésével alakította ki a HKFS dokumentumát.

A dinamikusan fejlődő városban nagy az elvárás a fejlesztési források bevonására, hiszen a lakosság és a pályázók is megtapasztalták az elmúlt években megvalósult beruházások kapcsán a lehetőséget a felzárkóztatásra. Éppen ezért a tervezési folyamat átláthatósága folyamatosan biztosított a kezdetektől.

A Mezőtúr Fejlesztéséért Helyi Közösség 2016. június 01-én alakult meg 12 taggal, melyek az alábbi szervezetek:

Mezőtúr Város Önkormányzata
Mezőtúri Közművelődési és Sport Közhasznú Nonprofit Kft.
Mezőtúri Intézményellátó és Ingatlankezelő Közhasznú Nonprofit Kft.
Mezőtúri Városfejlesztési Kft.
Bodoki Fodor Helytörténeti Egyesület
Körös- Völgyi Természetvédelmi Egyesület
TÚRI Olvasókör Egyesület
Városi Polgárőr Egyesület
Jászkun Segítő Kéz Egyesület
BBB- GLAS Kft.
TÚRGÉP- 2000 Kft.
TAKÖV-TRANSZ HUNGÁRIA Kft.

- ✓ Működési forma: konzorcium.

- ✓ Szférák aránya:
  - Önkormányzati: 33%
  - Civil: 42 %
  - Gazdasági: 25 %

1. A stratégia elkészítésének módja, az érintettek bevonásának folyamata

Az Európai Bizottság által közzétett 1303/2013 számú Közös előírásokat tartalmazó rendelet (EU) 32–35. cikke (4) a CLLD-vel, azaz *közösség által irányított helyi fejlesztéssel* kapcsolatban rendelkezik. A rendelet érinti az európai strukturális és befektetési alapokat (ESB), azaz az Európai Regionális Fejlesztési Alapot, az Európai Szociális Alapot, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapot, valamint az Európai Halászati Alapot, ezzel is hozzájárulva az Európa 2020 stratégiában kitűzött intelligens, fenntartható és inkluzív fejlődéshez, a területi kohézió támogatásához és a konkrét szakpolitikai célkitűzések teljesüléséhez.

A CLLD az immáron két évtizedet meghaladó folyamatos EU-támogatásban részesülő LEADER szemléletmódján alapul: olyan konkrét eszköz, amely régiók alatti szinten alkalmazható, ezzel kiegészítve az egyéb, helyben elérhető fejlesztési támogatásokat. Sajátossága, hogy aktivizálja, mozgósítja és bevonja a helyi közösségeket, szervezeteket alulról építkező – helyben akár innovatív – megközelítések kidolgozásába eszközként használva a közösségek és területek kihasználatlan lehetőségeit. A közösségi részvétel és irányítás a „sajátnak érzést" váltja ki, ezzel is végső soron a helyi fejlesztések fenntarthatóságát és sikerességét, valamint az EU-s szakpolitikák eredményességét fokozva.

Az EU-s irányelveket, jó gyakorlatokat alapul véve, valamint a helyi LEADER-es tapasztalatokra építve valósult meg Mezőtúr városában a Helyi Közösségi Fejlesztési Stratégia (HKFS) kidolgozása, valamint az érintettek bevonása. A közösségfejlesztés hosszú folyamatának elindítása módot ad a korábbi kezdeményezések újbóli felélénkítésére, illetve a közös gondolkodás és kommunikáció megkezdésére a kultúra és közösségépítés terén. Továbbá az érintettek, véleményformálók és közösségszervezők olyan témákat vehettek közösen napirendjükre, melyekkel korábban egymástól függetlenül, elszigetelten foglalkoztak.

Mezőtúr városában a Helyi Közösségi Fejlesztési Stratégia elkészítésének alapjait biztosította, hogy a közösségi tervezés előzményei nem ismeretlenek a közösség életében. Mindhárom szektor részvétele a közös tervezési folyamatokban iránymutató a város életében, így az ITS tervezésénél, és a LEADER pályázatoknál is érvényesült a magas szintű társadalmi részvétel, a közös együtt gondolkodás, az igények megfogalmazása, a szükségletek feltérképezése. A 2007-2013 programozási időszakban LEADER forrásból Mezőtúr pályázói összesen 34 pályázatot nyertek, 165.140.798.- Forint értékben. A nyertes pályázatokból 0 egyházi, 4 önkormányzati, 9 civil és 21 vállalkozói projektötletei valósulhattak meg.

A Helyi Akciócsoport, azaz a Mezőtúr Fejlesztéséért Helyi Közösség, Mezőtúri Közművelődési és Sport Közhasznú Nonprofit Kft. honlapján aloldalt hozott létre (http://www.mkskft.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=247&Itemid=42), ahova a nyitó oldalon megjelenő figyelemfelkeltő, részvételre, hozzászólásra buzdító banner irányít. Ezen az oldalon minden érdeklődő ismertetőt kap a projektről, valamint lehetősége nyílik a tervezési folyamatban való részvételre, a HKFS kialakításába, kérdőív kitöltésére. A kérdőív kidolgozásának és publikálásának célja az volt, hogy minél szélesebb körben feltárja a helyi lakosok, érdekeltek véleményét Mezőtúr kulturális és közösségi életének értékei, pozitívumai, erősségei, valamint nehézségei, hiányosságai tekintetében, és az azokra irányuló fejlesztési ötleteket, megoldási lehetőségeket feltérképezze.

Hasonló céllal került létrehozásra egy Facebook-oldal (e közösségi médium a célcsoportok jelentős részének legkedveltebb online felülete) a HACS által, ahol az érdeklődőknek lehetőségük volt a kérdőívet kitölteni, általános információt kapni a projekttel kapcsolatban. Emellett a tervezési folyamat állomásairól, eseményeiről, a szervezett találkozókról, fórumokról, workshopokról tájékozódhattak; továbbá véleményezhették a HKFS-t, annak kialakításához és véglegesítéséhez hozzászólhattak.

A Helyi Közösségi Fejlesztési Stratégia kidolgozása **szoros és intenzív helyi szintű partnerségben** zajlott, amelyben részt vettek az aktív **civil szervezetek**; a helyi élet szempontjából fontos **cégek és vállalkozók**; a kultúrához és a közösségfejlesztéshez kapcsolódó **intézmények**; valamint az **önkormányzat** képviselői. Az ő szerepük azért volt fontos a tervezési folyamat során, mert:

· tisztában vannak a helyi közösségben megjelenő problémákkal és lehetőségekkel, szükségletekkel és igényekkel;

· hitelesen és megbízhatóan tudják képviselni a közösség érdekeit, elképzeléseit és elvárásait;

· rendelkeznek olyan aktív kapcsolati hálóval, amely elősegíti a helyi közösség, lakosság mozgósítását mind az előkészítés, mind a megvalósítás folyamatába.

A helyi tervezési folyamatban nagy hangsúlyt kapott a **nyitottság** és a **szektorok közötti szoros együttműködés**, ahogyan azt a **Helyi Akciócsoport (HACS) összetétele** is alátámasztja. A tervezői munkát a 2016. június 01-én létrehozott **Mezőtúr Fejlesztéséért Helyi Közösség** irányította, amelynek **tagjai megfelelően reprezentálják a helyi társadalom sokféleségét** nemcsak az ágazatok (köz-, üzleti- és civil szféra), de a lakosság körében képviselt fő társadalmi csoportok, mind a témák szempontjából.

A Helyi Közösséget **12 tag** hozta létre. Közülük 4-en a közszféra, 3-an az üzleti szféra és 5-en civil szféra képviselői (1. táblázat).

Sorsz.	Szervezet neve	Szektor
1.	Mezőtúr Város Önkormányzata	Közszféra
2.	Bodoki Fodor Helytörténeti Egyesület	Civil szféra
3.	Mezőtúri Közművelősési és Sport Közhasznú Nonprofit Kft.	Közszféra
4.	Mezőtúri Intézményellátó és Ingatlankezelő Közhasznú Nonprofit Kft.	Közszféra
5.	Mezőtúri Városfejlesztési Kft.	Közszféra
6.	Körös- Völgyi Természetvédelmi Egyesület	Civil szféra
7.	Túri Olvasókör Egyesület	Civil szféra
8.	Városi Polgárőr Egyesület	Civil szféra
9.	Jászkun Segítő Kéz Egyesület	Civil szféra
10.	BBB-Glas Kft.	Üzleti szféra
11.	Túrgép-2000 Kft.	Üzleti szféra
12.	Taköv-Transz Hungária Kft.	Üzleti szféra

1. számú táblázat: Mezőtúr Fejlesztéséért HK tagjai

A tervezési folyamat során 7 kerekasztal került megszervezésre. Ezen események sikerességét jelezte, hogy olyanok tudtak egy asztalhoz leülni, közösen és hangosan gondolkozni, egymást meghallgatni és közös tervek kidolgozását elkezdeni, akik a város életében fontos szerepet töltenek be, kisebb-nagyobb érdekcsoportokat képviselnek, de az elmúlt évek során közöttük az együttműködés mérséklődött, vagy akár meg is szűnt. A kerekasztalok további, rendszeresített összehívása, a lakossági és szakmai érintettek még szélesebb körű meghívása és részvétele közös tervként definiálódott. A stratégia tervezési folyamata ezzel olyan eredményt mutathat fel, ami a város közösségének fejlődését eredményezi.

A HKFS tervezéshez bárki csatlakozhat, a tervezés folyamata nyitott. A tervezési folyamat során a TKCS és egyéb szakértők által előkészített tervezési anyagok felkerültek a honlapunkra (http://www.mkskft.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=247&Itemid=42). Ezek a háttéranyagok segítik a tájékozódást, közérthető módon próbálják a nagy mennyiségű információt eljuttatni az érdeklődőknek. Többféle eszközt alkalmaztunk az érintettek megszólítására: nyitott Fórumokkal, több kerekasztal megszervezésével, amelyet esetenként összekötöttünk legjobb gyakorlatok bemutatásával, igyekeztünk minél több pontos információt eljuttatni az érdeklődőkhöz.

Kerekasztal megnevezése	Ideje	Téma	Megjelentek száma	Szférák száma
Egyeztető megbeszélés	2016.04.08.	Mezőtúr Fejlesztéséért Helyi Közösség megalapításáról	16 fő	Közszféra: 5 Civil szféra: 8 Üzleti szféra: 3
Alakuló ülés	2016.06.01.	Mezőtúr Fejlesztéséért Helyi Közösség megalakulása	12 fő	Közszféra: 4 Civil szféra: 5 Üzleti szféra: 3
Fórum	2016.06.30.	Kulturális és közösségi terek infrastrukturális fejlesztése és helyi közösségszervezés a városi helyi fejlesztési stratégiához kapcsolódva	5 fő	Közféra:2 Civil szféra: 3
Konzultáció	2016.06.30.	Kulturális és közösségi terek infrastrukturális fejlesztése és helyi közösségszervezés a városi helyi fejlesztési stratégiához kapcsolódva	4 fő	Közféra:1 Civil szféra: 3
Fórum	2016.07.07.	Kulturális és közösségi terek infrastrukturális fejlesztése és helyi közösségszervezés a városi helyi fejlesztési stratégiához kapcsolódva	3 fő	Közféra:1 Civil szféra: 2
Konzultáció	2016.07.07.	Kulturális és közösségi terek infrastrukturális fejlesztése és helyi közösségszervezés a városi helyi fejlesztési stratégiához kapcsolódva	3 fő	Közféra:1 Civil szféra: 2
Konzorciumi ülés	2016.09.21.	KONZORCIUMI EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS aláírása, Támogatási kérelem benyújtására	12 fő	Közszféra: 4 Civil szféra: 5 Üzleti szféra: 3

2. számú táblázat: Mezőtúr Fejlesztéséért Helyi Közösség kerekasztal megbeszélései

A szervezett rendezvényeken begyűjtött és a csoport email-címére érkezett projektötletek, segítették a munkacsoportot abban, hogy a stratégiában kitűzött célok, valamint a beavatkozási területek mentén meghirdetendő majdani pályázati felhívások a helyi kulturális és közösségi igényekre a lehető legcélzottabban adjanak választ.
A stratégia kidolgozása során, mind a problémák, hiányosságok közös definiálásánál, mind pedig a megoldások, projektötletek gyűjtésénél kirajzolódott, hogy függetlenül az adott érintett személy vagy szervezet szektorális, tematikus hovatartozásától, az igények és jövőbeli tervek egy irányba mutatnak. Legnagyobb igény az infrastrukturális beruházásokra mutatkozott, mégpedig közösségi terek kialakítása, felújítása, funkcionális átalakítása céljából, valamint szükséges eszközök beszerzése és kapcsolódó rendezvények szervezése.

A tervezés során széles nyilvánosságot sikerült biztosítanunk, a három szektor képviselete kiegyensúlyozott volt. A közös gondolkodás ezzel nem ért véget, fel kell készítenünk a leendő pályázókat a megfogalmazott tevékenységek pontos kidolgozására, a továbbiakban az együttműködéseket, valamint hálózati együttműködések kell generálnunk a célok megvalósítása érdekében.

A Stratégia közösségi megalkotása azt a célt szolgálta, hogy Mezőtúr hosszú távú fejlesztése tudatos módon, a lehető legtöbb lakos, közösség, intézmény, szervezet és vállalkozás egyetértésével, közreműködésével valósuljon meg

2. A Helyi Közösségi Fejlesztési Stratégia által lefedett terület és lakosság meghatározása

Mezőtúr lakónépessége a KSH adatai alapján 2015.01.01-én **16 675 fő**, azaz a város népsűrűsége alapján megfelel a felhívás előírásainak, így az akcióterület maximálisan felhasználható forrása 500 millió Ft. A HKFS akcióterületét a HACS döntése értelmében **a város belterülete** alkotja – elhatárolva **más CLLD vagy LEADER-típusú akcióterületektől**. A lehatárolásnál figyelembe vettük a felhívás által felsorolt szempontokat, amelyek alapján részletesen indokoljuk az akcióterület kijelölését.

Mezőtúr az Integrált Településfejlesztési Stratégiája, valamint annak megalapozó vizsgálata alapján **szerves egységet alkot földrajzi, társadalmi, gazdasági és kulturális értelemben** egyaránt. Nem indokolt a település egyetlen részét sem kizárni az akcióterületből, mivel ez gátolná a város egységes fejlesztését, és hátrányosan érintené a kihagyott területeket, az ott élőket, dolgozókat, az ott működő vállalkozásokat, civil, egyházi és egyéb szervezeteket, közösségeket.
A településen a megjelenő problémák, a kezelendő kihívások csak **egységes stratégia mentén, a teljes helyi közösség bevonásával** valósítható meg.

A város 28 972 hektár területén a **lakónépesség** száma 17 337 fő volt 2011-ben, 16 675 fő. A **népsűrűség** 57,55 fő/km2, amely a megyében található városok átlagos népsűrűségénél alacsonyabb. A demográfiai viszonyokat vizsgálva megállapítható, hogy Mezőtúr város népessége folyamatosan csökkenő tendenciát mutat.

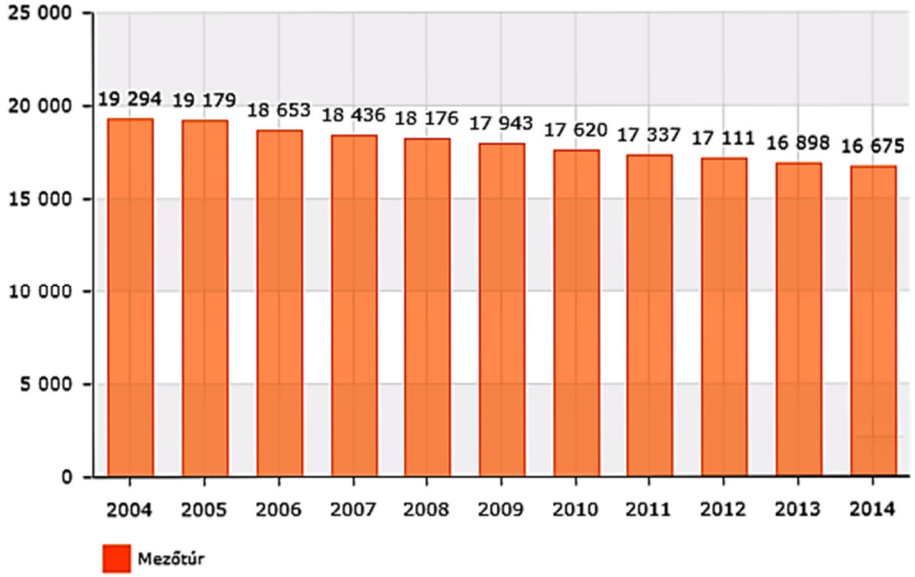

Mezőtúr lakónépességének számnak alakulása (fő)
Forrás: TEIR

Az állandó népesség korcsoportok szerinti összetételére az országos trendekhez hasonlón a népesség elöregedésére utaló folyamatok rajzolódnak ki. Az állandó népesség számának időbeli alakulása mind a **gyermekek**, mind a **munkaképes korú lakosság** számának és arányának folyamatos **csökkenését** mutatja, miközben a **60 év felettiek** száma és aránya folyamatosan **növekszik**,. 2011-ben a lakosság több mint egynegyede (25,4%) 60 év feletti,2014-ben 27,4% míg a 14 év alattiak aránya csupán 13,6%,2014-ben már 13,9 % volt. **A városban a megyei és az országos átlagnál alacsonyabb a fiatalok, és magasabb az idősek aránya**.

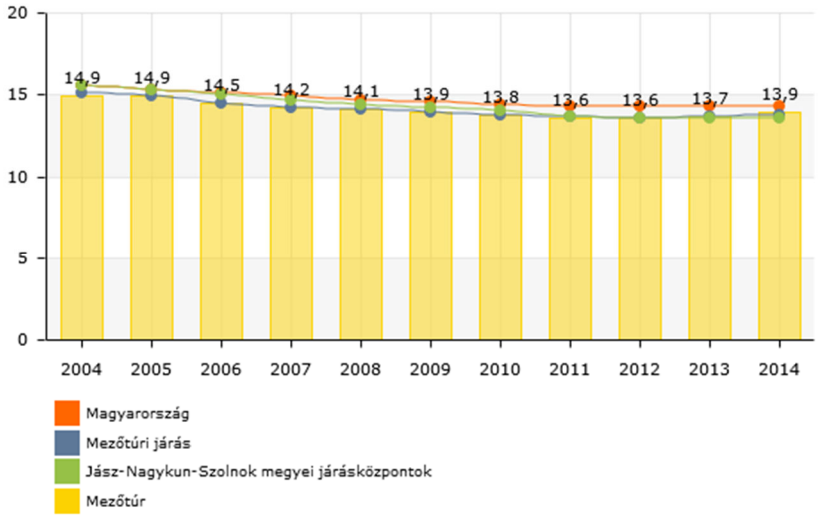

Állandó népességen belül 0-14 korcsoport aránya (%)
Forrás: TEIR

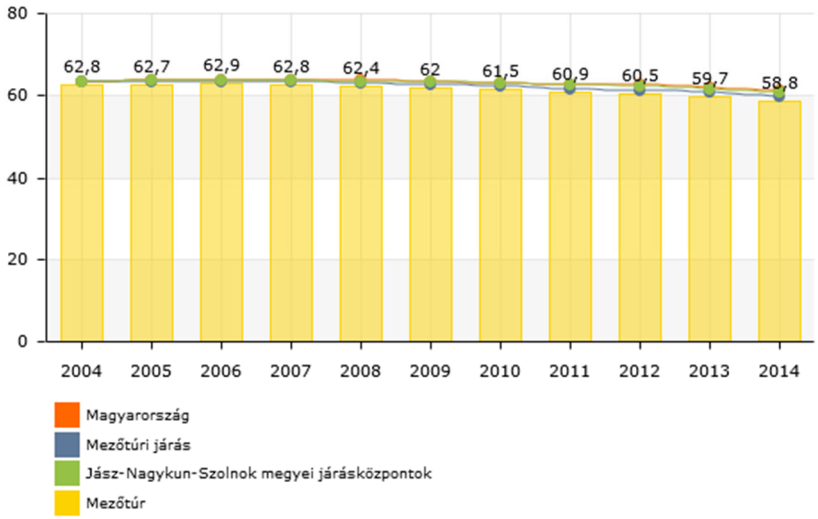

Állandó népességen belül 15-59 korcsoport aránya (%)
Forrás: TEIR

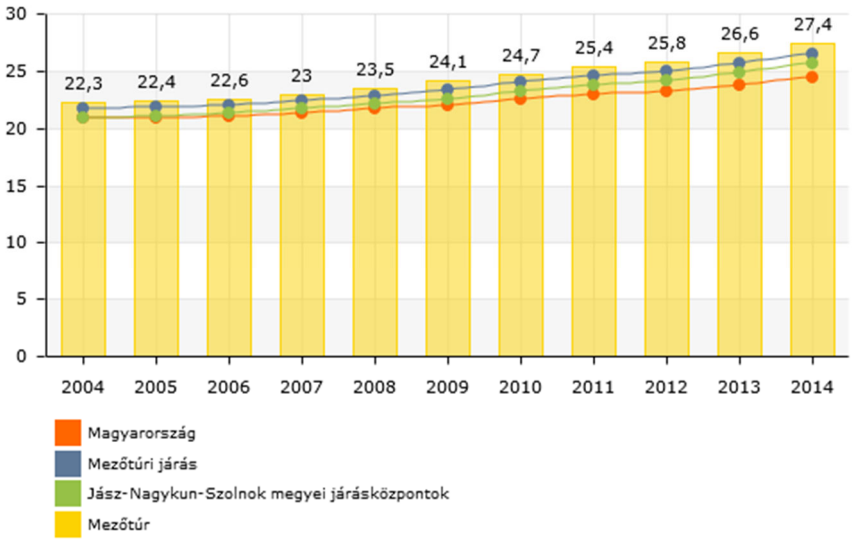

Állandó népességen belül 60-X korcsoport aránya (%)
Forrás: TEIR

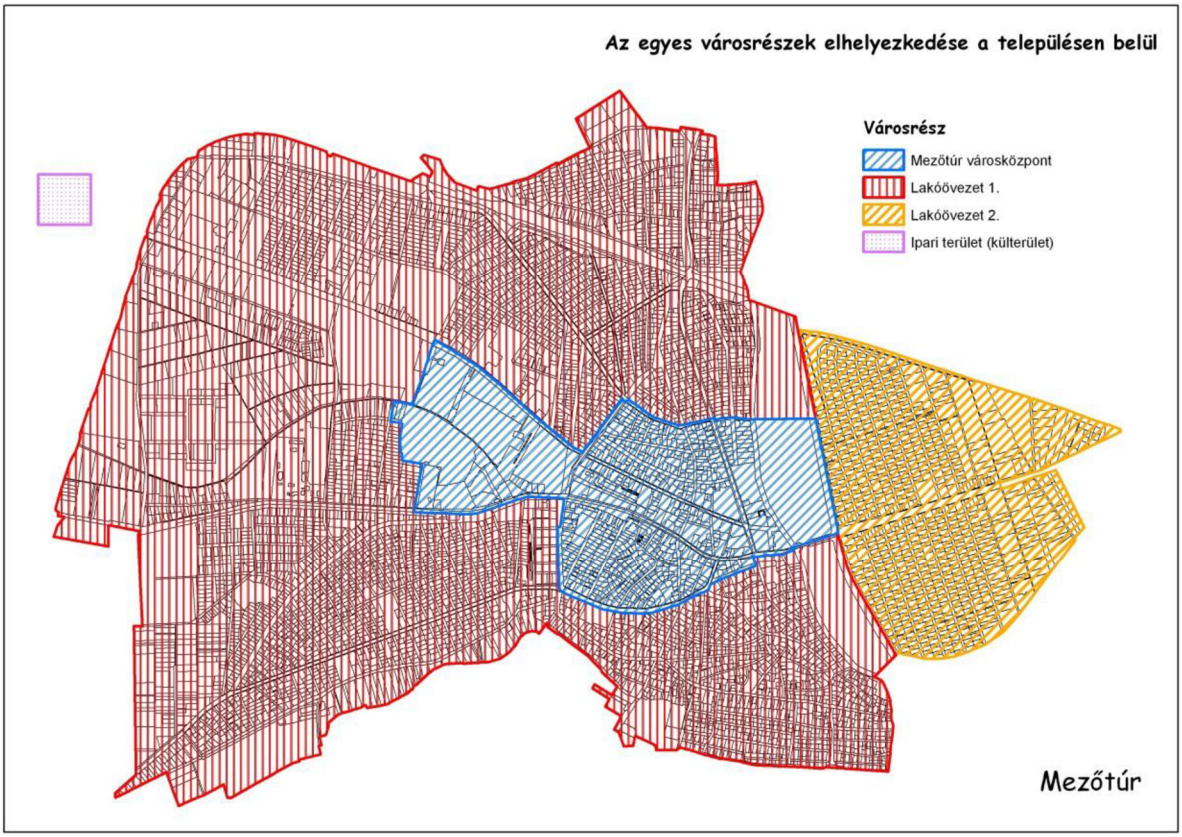

Forrás: Mezőtúr Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája, 2013

Mezőtúr a korábban elfogadott Integrált Településfejlesztési Stratégia elkészítése során lehatárolt városrészeivel, a „Mezőtúr Lakóövezet 1”, a „Mezőtúr Lakóövezet 2” és a Mezőtúr Városközpont” városrészekkel.

A Városközpont városrész gyakorlatilag Mezőtúr belvárosát foglalja magában. Az 1,34 km2 nagyságú területű városrészt az alábbi utcák határolják: Bajcsy-Zsilinszky u. – Kürt u. – Hortobágy-Berettyó főcsatorna – Dózsa György út – Garibaldi u. – Rákóczi Ferenc u. – Bajcsy-Zsilinszky u. – Földvári u. – Tó u. (Erzsébet-liget és a

Termálfürdő területe – Temető u. – Szolnoki út – Petőfi út – Bajcsy-Zsilinszky u. Mezőtúr Városközpont városrészt indokolt ezért külön is térképesen ábrázolva bemutatni.

A területek (Városrészek) népességének meghatározása az Integrált Településfejlesztési Stratégia 2013-as elkészítése során történt meg, KSH adatkérés segítségével. A KSH egyes településrészek népességszámát kizárólag a 2011-es népszámlálás adatai alapján végzi el, ezért ebben az esetben 2015-ös népességszám meghatározása nem indokolt. Ugyanez vonatkozik a Mezőtúr Lakóövezet 1 és Mezőtúr Lakóövezet 2 Városrészre is.
Lehatárolásuk a következő:
- Mezőtúr Lakóövezet 1 Városrész: a városrész a városközpont körüli területeket foglalja magában, a Hortobágy-Berettyó-főcsatorna Ny-i oldalán. Határoló területei: Hortobágy-Berettyó-főcsatorna - Kürt u. – Bajcsy-Zsilinszky u. – Petőfi út – Szolnoki út – Temető u. – Tó u. – Földvári u. – Bajcsy-Zsilinszky u. – Rákóczi Ferenc u. – Garibaldi u. – Hortobágy-Berettyó főcsatorna Ny-i partja – belterületi határ.
- Mezőtúr Lakóövezet 2 Városrész: Az 1,35 km2 területű Lakóövezet 2. városrész a Hortobágy-Berettyó főcsatorna K-i oldalán fekvő területeket foglalja magában (Kétgátközi-kert és Vágóhídi-kert).

3. Az akcióterület fejlesztési szükségleteinek és lehetőségeinek elemzése

3.1 Helyzetfeltárás

Az alábbiakban az akcióterületnek a HKFS szempontjából lényeges jellemzőit foglaljuk össze az előző pontban bemutatott területi adottságok függvényében. A lenti elemzéshez segítségül hívtuk a város által – 3.2.-es pontban részletesebben bemutatott és - elfogadott Integrált Településfejlesztési Stratégiát.

Mezőtúr Jász-Nagykun-Szolnok megyében, a Szolnok-Túri-sík elnevezésű kistáján a Budapest - Szolnok - Békéscsaba - Arad vasúti fővonal mellett, a Hortobágy- Berettyó-főcsatorna partján fekszik. A város közúton a 46-os számú főúton közelíthető meg, azonban a megnövekedett forgalmi terhelésnek és a változó állapotú útszakaszoknak köszönhetően nehézkes külső elérhetőséget biztosít. A főút településen áthaladó, zsúfolt, kanyargós szakasza amellett, hogy „kettészeli" a városközpont területét, jelentős környezeti- és forgalmi terhelést okoz. A város térszerkezeti adottsága miatt nem rendelkezik országos, regionális, megyei vagy térségi szinten jelentősnek tekinthető vonzáskörzettel. A város vonzáskörzete gyakorlatilag megegyezik a jelenlegi Mezőtúri járás területével. Járásközponti státuszából adódó feladatai kiterjednek a gazdaság és a társadalom szinte minden területére (kereskedelmi ellátás, egészségügy, oktatás, közlekedés, munkahelyteremtés, közigazgatási feladatok, kommunális szolgáltatás, szabadidős tevékenység stb.), a felmerült szükségleteknek a város valódi centrumtelepülésként képes megfelelni.

Mezőtúr gazdaságát alapvetően meghatározzák a mezővárosi adottságok, a turisztikai kínálat sajátosságai (természeti- és kulturális értékek) és a járásban betöltött központi szerepköre (a vállalkozások magas koncentrációja a járáson belül). A város befektető-barát települési címmel és kiépített infrastruktúrával rendelkező Ipari Parkkal büszkélkedhet. A vállalkozások többsége a tercier szektorban működik, azonban a megyei szinthez képest magas az ipar, építőiparban tevékenykedő vállalkozások száma is. A hagyományos mezőgazdasági ágazatok a mezővárosi hagyományok ellenére itt is visszaszorulóban vannak. A város gazdasági szerkezete, fejlettsége ugyanakkor továbbra is elmarad az országos és megyei átlagtól, illetve relatíve magas a munkanélküliség mértéke.

A 20. század első feléig virágzó város népessége az elmúlt évtizedekben folyamatosan csökken. A népességszám csökkenés elsődleges oka a – főként a fiatalokat és a magasabb iskolai végzettséggel rendelkezőket érintő – szelektív migráció. Az elvándorlás olyan mértékű, hogy azt a természetes szaporodás sem tudja ellensúlyozni. Az elvándorlás következtében csökken a munkavállalói korú népesség száma, ami negatívan befolyásolja a város munkaerő-kínálatát. A folyamatos népességcsökkenés mellett a városnak szembe kell nézni a társadalmi elöregedés problémájával: az időskorúak (60 éven felüliek) aránya a járási és az országos értékeknél is magasabb.

A lakosság képzettségi szintje összességében elmarad az országos átlagtól, azonban a megyei értékekhez képest az alacsonyabb iskolai végzettségűek aránya (a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és az érettségi nélküli középfokú végzettséggel rendelkezők) kedvezőbb képet mutat. Az egyetemi, főiskolai oklevéllel rendelkezők aránya megyei és országos viszonylatban is alacsonyabb az átlagnál. Az elmúlt évek tendenciái azonban egyértelműen pozitív képet mutatnak: leginkább a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya emelkedett – több mint háromszorosára. Mezőtúron magas a működő civil szervezetek száma, amelyek között közművelődési, oktatási, sport, szociális és egyéb alapítványok és egyesületek is vannak. Aktív résztvevői és formálói a város közösségi életének, tevékenységük kiegészíti, sok esetben helyettesíti a város által nyújtott szolgáltatásokat.

Mezőtúr jelentős egyedi természeti adottságokkal rendelkezik, amelyek közül is kiemelkedik a gyógy- és termálvíz, a városközpontban található jelentős zöldfelületi rendszer valamint a főtérhez közvetlenül kapcsolódó Hortobágy-Berettyó part. A városban összességében magas a zöldterületek aránya, ugyanakkor a zöldfelületek minősége és célirányos használata nem megfelelő szintű. A közterek és parkok előfordulása elsősorban a belvárosi területeken jellemző. A város építészeti arculatát a részben urbanizálódó, részben agrártáj, a gondozott belső környezet és a perifériák közötti ellentét, a városképben egyszerre jelen lévő mezővárosi térszerkezet, kisvárosi utcák épületegyüttesei, védett műemlékek, valamint az újabb kor többszintes beépítései és az ipartelepítés épületei határozzák meg. A település épített környezetének védelme, építészeti-utcaképi jellegzetességeinek megőrzése érdekében műemléki környezet és helyi értékvédelmi terület került kijelölésre, amely a városközpont jelentős részét, több műemléki épületet is magában foglal. Mezőtúr jelentős hagyományokkal és értékekkel bíró település, amelynek megvannak az adottságai arra, hogy tudatos fejlesztéssel egy élhető, stabil gazdaságra épülő, modern 21. századi várossá váljon.

3.2 A HKFS-t érintő tervi előzmények, programok, szolgáltatások

A Kormány a Partnerségi Megállapodásban célul tűzte ki a társadalmi együttműködés erősítése és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelmet. A cél elérését a Mezőtúr Fejlesztésért CLLD HACS együttműködésével a Felhívásban foglalt feltételek mentén elősegíti

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program célul tűzte ki integrált, közösségközpontú, alulról építkező, helyi partnerségen alapuló városfejlesztési programok, illetve a tartalmas szabadidő-eltöltés lehetőségeinek megteremtését, valamint innovatív, egymással és a környezetükkel együttműködni képes, önmagáért tenni akaró és tenni tudó, kezdeményező közösségek, mindezek által fenntartható települések létrejöttét. Ennek érdekében HACS-unk hozzá kíván járulni a stratégiája megvalósításával a kulturális és közösségi terek és szolgáltatások infrastrukturális és szolgáltatási minőségének javulásához, a közösségfejlesztési programok révén összetartóbb, tudatosabb, a város jövőjének alakításában részt vállaló városi társadalom kialakulásához, összességében pedig a népesség, kiemelten a fiatalok helyben maradásához.

A Programok ERFA és ESZA fejlesztéseket tartalmaznak, melyek a Széchényi 2020 Stratégiai dokumentum jellemzően TOP és EFOP programjaival mutat erős szinergiát. Lehatárolásuk intézkedésenként megtörtént.

Mezőtúr városa rendelkezik azokkal a stratégiai dokumentumokkal, melyekkel megalapozta a 2014-2020-as ciklus fejlesztési elképzeléseit. Ezek elkészítésekor igazodott az elfogadott operatív programokhoz és a Jász-Nagykun- Szolnok- Megyei Területfejlesztési Programhoz is. Települési és járási szintű esélyegyenlőségi tervhez is kapcsolódnak integrációt célzó programjaink, melyben hátrányos helyzetűeket, fogyatékkal élőket kívánunk aktívan bevonni a közösség életébe.

A Széchenyi 2020 program legfőbb céljai a gazdaságfejlesztés, azon belül is elsősorban a K+F alapú gazdaságfejlesztése, amihez elengedhetetlen a megfelelő felkészültségű, mennyiségű, korú munkavállalói tömeg, amely hiánya és elvándorlása óriási problémát okoz a program megvalósításában. A stratégia céljai jól kiegészítik az egyéb fejlesztési programokat, hiszen közvetve hozzájárulnak a gazdaságfejlesztési program sikerességéhez.

A GINOP segítségével támogatható a vállalkozások számára a gazdaság fejlődése, melyhez kapcsolódóan a már korábban tapasztalható munkaerőhiány enyhítése jelen stratégia részcélja.
Programjaink hozzájárulnak az életminőség növekedéséhez, és végső soron így támogatjuk a fiatalok helyben maradását, az elvándorlás mértékének csökkentését.

A stratégia beavatkozási területei egyértelműen az élhetőbb, emberközpontú környezet kialakítását célozzák meg, amely a munkahelyen kívüli tartalmas élet biztosítását jelenti.

Képzési, szemléletformálási és prevenciós programokkal a lakosság mentálhigiénés, fizikai állapota és a környezet védelme is javítható, amely szintén elengedhetetlen környezet a GINOP céljainak megvalósításához. A vállalkozásokon túl támogatni kívánjuk azokat a programokat is, melyek hozzájárulnak a foglalkoztatás növeléséhez.

Környezetvédelem és energiahatékonyság területén a KEHOP rendszerhez is kapcsolódik a stratégia, építve a helyben már meglévő, erős hagyományokra. A KEHOP források segítségével várhatóan számos közintézmény képes lesz az energetikai megújulásra. E programot kiegészítik az általunk tervezett, lakosságot célzó szemléletformálási programok.

Az EFOP célul tűzi ki az egészségmegőrzést és prevenciót, mely szintén visszaköszön beavatkozási céljaink között. A település gazdasági és környezeti fejlődését és a befogadást támogató programok, szolgáltatások közötti összhangot az önkormányzat teremti meg, hiszen a saját TOP fejlesztések megvalósítása során folyamatosan egyeztet a helyi szervezetekkel, lakossággal, gazdasági szereplőkkel (fókuszcsoport egyeztetések és műhelymunkák zajlanak). Ez által a városban működő vállalkozások és egyéb szervezetek is úgy tudják fejlesztéseiket megtervezni, hogy a források a legmagasabb szinten hasznosulhassanak.

3.3 SWOT

	ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
GAZDASÁG	▪ Növekvő belföldi és külföldi turisztikai kereslet a kulturális, hagyományőrző és gyógy- és termálturizmus területén ▪ A helyi vállalkozói szféra megerősödése, a kereskedelmi és egyéb szolgáltatási kínálat bővülése ▪ Az önkormányzati beavatkozások a magánerős beruházások számának növekedését eredményezhetik ▪ Alternatív energiaforrások nemzetközi és hazai súlyának növekedése ▪ Befektetői érdeklődés növekedése a térség iránt ▪ Pályázati források rendelkezésre állása az ipari park fejlesztésére ▪ Alternatív mezőgazdasági tevékenységek elterjedése ▪ Bio mezőgazdasági termékek iránti kereslet növekedése hazai és európai szinten egyaránt ▪ A város gasztronómiai és kulturális rendezvény kínálata rendkívül gazdag	▪ Erősödik a konkurencia a hasonló adottságú települések és telephelyek között ▪ Csökkenő befektetői érdeklődés Magyarország és Kelet-Közép-Európa országai iránt ▪ Erősödnek a város hazai és nemzetközi versenytársai a gazdaság minden területén ▪ A turisztikai tendenciák kedvezőtlenül alakulnak ▪ A külső (pályázati) források nagysága csökken ▪ A legtöbb civil szervezet alacsony taglétszámmal és alacsony lakossági eléréssel, találkozással rendelkezik ▪ A civil szervezetek nem végeznek jelentősebb közösségfejlesztést ▪ A város közösségi házainak épületei felújítást, bővítést igényelnek
TÁRSADLOM	▪ A kvalifikált fiatalabb nemzedék helyben tartása településfejlesztési húzóerő lehet ▪ Pályázati források rendelkezésre állása szociális célú városfejlesztésre ▪ Közösségi együttműködések szerepének felértékelődése ▪ További pályázati források megjelenése és igénybevétele	▪ Növekvő mértékű elvándorlás ▪ Népesség elöregedése, az inaktívak arányának további emelkedése ▪ Növekvő szociális-társadalmi feszültségek ▪ Lakáskörülmények romlása ▪ Foglalkoztatási helyzet romlása ▪ A város fejlődésének elmaradása miatt a munkanélküliek számának növekedése ▪ Nagyobb városok elszívó hatásának erősödése ▪ A fiatalok körében nagyon gyenge a civil aktivitás

	ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
KÖRNYEZET ÉS KÖZLEKEDÉS	▪ Természeti értékekben gazdag vizes élőhelyek jelenléte ▪ A várost vasúti fővonal és országos közút is érinti ▪ A város gyógyvíz minősítésű termálvízzel rendelkezik ▪ A város belterületén jelentős a zöldfelület nagysága (Erzsébet liget, Hortobágy-Berettyó partja) ▪ A városközpont országos jelentőségű műemlékekben és helyi védelem alatt állóépületekben gazdag ▪ A város jelentős hányada teljes közműellátással rendelkezik ▪ Szelektív hulladékgyűjtés működik a városban ▪ Kedvező adottságok a megújuló energiaforrások hasznosítására ▪ Kedvező levegőminőség	▪ A Hortobágy-Berettyó-főcsatorna vízminősége és állapota leromlott ▪ Az országos utak a település központján haladnak át, illetve ott találkoznak (forgalom és negatív környezeti hatások) ▪ A város külsőmegközelíthetősége nehézkes Az önkormányzati utak egy része nem megfelelő minőségű, ▪ A település kerékpáros úthálózata egyes részeken hiányos ▪ A város jelentős, kihasználatlan, leromlott állapotú épületállománnyal rendelkezik
KÖZSZOLGÁLTATÁSOK	▪ A város jelentős hányada teljes közműellátással rendelkezik ▪ Szelektív hulladékgyűjtés működik a városban ▪ Több olyan középiskola is van, amely mind kulturális, mind a kreatív iparral foglalkozó gazdasági erőforrásnak tekinthető ▪ Térségi hatókörű közigazgatási funkciók jelenléte (kistérségi, járási központ) ▪ Az egészségügy (kórház-rendelőintézet) és az oktatás intézményrendszere fejlett (alap- és középfokú oktatás) ▪ Jelentős helyi kulturális és sport aktivitás ▪ Civil szervezetek működése a kultúra, közösségi és sport területén ▪ Az önkormányzati fenntartásban lévő közösségi házak integrációja már korábban megtörtént, ezáltal egységes szakmai bázissá kovácsolva a város meghatározó kultúraközvetítőit, egyidejűleg biztosítva a lokális feladatellátást ▪ Jelentős az épített környezeti értékek száma	▪ A város jelentős, kihasználatlan, leromlott állapotú épületállománnyal rendelkezik ▪ A térszerkezet következtében a vonzáskörzet gyenge ▪ A korábban működő felsőoktatási funkció a városban megszűnt ▪ Számos közszolgáltatást nyújtó intézmény épülete leromlott állapotú, felújításra szorul ▪ A közszolgáltatást nyújtó intézmények jelentős részének energiahatékonysága kedvezőtlen ▪ A mélyszegénységben élők integrációját támogató civil szervezetek száma alacsony és a legtöbb intézmény akadálymentesítése nem megoldott

	LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
GAZDASÁG	▪ Növekvő belföldi és külföldi turisztikai kereslet a kulturális, hagyományőrző és gyógy- és termálturizmus területén ▪ A helyi vállalkozói szféra megerősödése, a kereskedelmi és egyéb szolgáltatási kínálat bővülése ▪ Az önkormányzati beavatkozások a magánerős beruházások számának növekedését eredményezhetik ▪ Alternatív energiaforrások nemzetközi és hazai súlyának növekedése ▪ Befektetői érdeklődés növekedése a térség iránt ▪ Pályázati források rendelkezésre állása az ipari park fejlesztésére ▪ Alternatív mezőgazdasági tevékenységek elterjedése ▪ Bio mezőgazdasági termékek iránti kereslet növekedése hazai és európai szinten egyaránt	▪ Erősödik a konkurencia a hasonló adottságú települések és telephelyek között ▪ Csökkenő befektetői érdeklődés Magyarország és Kelet-Közép-Európa országai iránt ▪ Erősödnek a város hazai és nemzetközi versenytársai a gazdaság minden területén ▪ A turisztikai tendenciák kedvezőtlenül alakulnak ▪ A külső (pályázati) források nagysága csökken ▪ a lakóépületek korszerűsítése nem valósul meg forráshiány miatt
TÁRSADALOM	▪ A kvalifikált fiatalabb nemzedék helyben tartása településfejlesztési húzóerő lehet ▪ Pályázati források rendelkezésre állása szociális célú városfejlesztésre ▪ Közösségi együttműködések szerepének felértékelődése ▪ További pályázati források megjelenése és igénybevétele ▪ Az alulról szerveződő nem formalizált közösségek tevékenységeinek anyagi és infrastrukturális segítése növelheti hatékonyságukat ▪ A különböző nem formális és formalizált kluboknak, köröknek komoly múltja van a településen, ezek felelevenítése lehetőséget teremt az önszerveződés fokozásának	▪ Növekvő mértékű elvándorlás ▪ Népesség elöregedése, az inaktívak arányának további emelkedése ▪ Növekvő szociális-társadalmi feszültségek ▪ Lakáskörülmények romlása ▪ Foglalkoztatási helyzet romlása ▪ A város fejlődésének elmaradása miatt a munkanélküliek számának növekedése ▪ Nagyobb városok elszívó hatásának erősödése ▪

	LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
KÖRNYEZET ÉS KÖZLEKEDÉS	▪ Pályázati források a Hortobágy-Berettyó-főcsatorna belterületi szakaszának víz, meder és hullámtér rendezésére, ezáltal a turisztikai hasznosítás lehetőségeinek és a fenntartható környezet feltételeinek megteremtése ▪ A város több természeti értékkel bír, melyek fejlesztésével vonzó zöld közösségi terek kialakítására van lehetőség ▪ Megújuló energiaforrások fokozott használata ▪ A környezetbarát közlekedési módok elterjesztése ▪ Növekvő belföldi és külföldi turisztikai kereslet a természeti adottságok iránt	▪ A város nem tud jelentős pályázati forrásokat bevonni a város és a természeti környezet fejlesztésére ▪ A természeti-környezeti értékek károsodnak az ökológiai szemlélet hiányában ▪ Környezetterhelő ipari létesítmények betelepülése ▪ A bevonható források nagysága jelentősen csökken ▪ nincs a várost elkerülő út, nagy az átmenő forgalom okozta terhelés ▪ a növekvő környezeti kockázatok (porszennyezés, belvíz) a természeti és épített értékeket veszélyeztetik
KÖZSZOLGÁLTATÁSOK	▪ Az önkormányzati és a civil szféra együttműködésének felértékelődése ▪ Térségi szerepkör erősödése ▪ Aktív együttműködések a közintézmények között a járáson belül és kívül egyaránt ▪ A korábban meglévő felsőfokú oktatás, képzés újraindítása ▪ Pályázati források megjelenése és igénybevétele	▪ Az önkormányzatok jövőbeli feladat- és hatásköre bizonytalan ▪ Az önkormányzatok állami forrásai/támogatásai csökkennek ▪ Az önkormányzati bevételek csökkenése miatt a rendelkezésre álló fejlesztési forrásokat a működésre kell fordítani ▪ A város nem tudja teljes mértékben kiaknázni a járásközponti szerepköréből adódó lehetőségeket

3.4 Fejlesztési szükségletek azonosítása

A sport és a rekreáció területén a város rendelkezik a megfelelő infrastruktúrával. **Kevés** azonban **az olyan sportrendezvény, amely az egész közösséget meg tudná mozgatni**, vagy akár elősegítené az idegenforgalom fellendülését. A sport – amellett, hogy a szabadidő eltöltésének hasznos formája – kiemelkedően fontos az **egészség megőrzésében és fejlesztésében**, amely a város teljes lakossága szempontjából szükséges, elsősorban azonban a különösen veszélyeztetett célcsoportok (a szegregátumokban, mélyszegénységben élő és/vagy roma lakosság) körében. Ezeknek a rendezvényeknek fontos szerepük lehet a **közösségi integráció és lokálpatriotizmus erősítésének** tekintetében is.

Helyi társadalom

Mezőtúron a legfőbb társadalmi problémát a lakosság – elsősorban szelektív elvándorlásból adódó – **elöregedés**e és a mélyszegénységben, emellett többnyire szegregált lakókörnyezetben élő **romák egyre romló társadalmi helyzete és szerepe** okozza. Emiatt a helyi társadalom szempontjából két alapvető szükséglet, a **város lakosságmegtartó erejének növelése**, valamint a **városban élő roma lakosság integrációja**.
Előbbi problémának eszköze lehet a **helyi identitás fejlesztése** a fiatalabb csoportok körében, melyre megfelelő eszköz lehet az **igényeiknek megfelelő kulturális, szabadidős és szórakozási lehetőségek bővítése** (lásd 3.4.1. pont), valamint a középfokú **oktatás** és a **szakmai képzések kínálatának növelése**, és azok **összehangolása** a településen működő **munkáltatók szükségleteivel, igényeivel és elvárásaival**.
A létszámában egyre növekvő **időskorú lakosság** körében fontos problémát jelent a fokozatosan **romló szociális helyzet és életminőség**, valamint az **elmagányosodás**. Emiatt szükségesség válik számukra nemcsak az **egészségügyi és szociális szolgáltatások elérhetővé tétele**, de e társadalmi csoport **bekapcsolódásának ösztönzése a helyi közösségi életbe** programok, képzések, vagy akár – önkéntes vagy fizetett, a szükségeikhez és igényeikhez illeszkedő – munkalehetőségek biztosításával. Hasonlóak a problémák a **fogyatékkal élő emberek** esetében is, emiatt számukra is fontos lehet ilyen típusú lehetőségek hozzáférhetővé tétele (a fizikai

akadálymentesség szempontjából is). Mindkét célcsoport kapcsán fontos lehet **érzékenyítő programok szervezése a társadalmi beilleszkedés elősegítése érdekében**.

A **roma lakosság integrációja** kizárólag **komplex szemlélet**ben lehet hatékony. Elengedhetetlen a **szociális, egészségügyi, oktatási és munkaerő-piaci felzárkóztatásuk**, amelynek elsődleges eszköze e területeken **szolgáltatások biztosítása** – rövid és hosszabb távú programok segítségével és/vagy intézményi szinten. Ezek mellé társulnia kell olyan **infrastrukturális fejlesztések**nek is, melyek hozzájárulnak életminőségük javításához, a város által nyújtott lehetőségekhez való hozzáféréshez, valamint a városközponttól való távolság csökkentéséhez.

Épített örökség

A település épített környezetének védelme, építészeti-utcaképi jellegzetességeinek megőrzése érdekében műemléki környezet és helyi értékvédelmi terület került kijelölésre, amely a városközpont jelentős részét, több műemléki épületet is magába foglal. A szabályozási terv a település területén helyi művi értékvédelmi területeket jelöl ki az Alsórész eredeti halmazos szerkezetű területén, ahol védendő a településkarakter, a településszerkezet.
A városközpont építészeti értékeinek megőrzése, rehabilitációja érdekében jelenleg három védettségi fokozat található Mezőtúr Város közigazgatási területén.

1. **Műemléki környezet**: a Kossuth tér, Kálvin tér, Táncsics út, Kossuth út, Csokonai út, Stromfeld Aurél út, Dózsa György út, Rákóczi út, Garibaldi út, Pétery Károly út, József Attila út és a Hortobágy- Berettyó-főcsatorna töltése által határolt terület. Itt találhatóak a belváros városképi jelentőségű épületei, valamint országos műemléki védettségű épületek és helyi védett épületek.

2. **Műemléki védettségű épületek:** A városban több országos védelem alatt álló épület is található, melyek a stratégia mellékében kerülnek felsorolásra.

Természeti örökség

Mezőtúr közigazgatási területén egyedi jogszabállyal védett **országos jelentőségű védett természeti terület** a Körös-Maros Nemzeti Parkhoz tartozó Hármas-Körös-folyó és hullámtere, mely 1979-1987 között vált védetté, a Nemzeti Parknak – annak megalakulásakor – 1997-ben lett része. Ezen kívül országosan védett területnek, értéknek a természetvédelmi törvény (1996. évi LIII. tv.) erejénél fogva (ex lege) védett **kunhalmok** minősülnek. A város határában 14 kunhalmot tartanak nyilván, ezek állapota sajnos többnyire kedvezőtlen (részletes leírásuk olvasható az alábbi tanulmányokban: http://vfek.vfmk.hu/00000113/02_01fej.htm , http://geogis.detek.unideb.hu/Munkatarsaink/TothCsaba/J%C3%A1sz-Nagykun-Szolnok%20megye%20kunhalmainak%20%C3%A1llapotfelm%C3%A9r%C3%A9se.pdf).

A rendezési terv alapján **helyi védelemre javasolt természeti értékek**:
Belterületen:

- kocsányos tölgy (Quercus robur) a kórház udvarán
- kocsányos tölgy (Quercus robur) a katolikus templom udvarán
- japán akác (Sophora japonica) a vasútállomás épülete mellett

Külterületen:

- Szanda-zug és Berettyó-folyó a holtággal
- Nagy Marász, Marász-zugi ősgyep területe, beleértve a Peresi-holtág Marász-zugi szakaszát
- Harcsás-holtág
- Túrtői-holtág és a Bári halomtól délre eső a Hármas-Körös gátjának tövében található szikes gyep
- Takács tanya bekötő útja melletti Borbás fasor

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről szóló 14/2010. (V.11.) KvVM rendelet szerint Mezőtúr közigazgatási területét az alábbi **Natura 2000 területek** érintik:

- Mezőtúr Szandazugi-legelő kiemelt jelentőségű természet-megőrzési terület (azonosító szám HUHN20149)
- Hármas-Körös kiemelt jelentőségű természet-megőrzési terület (a NP-ként védett területtel megegyezően) (azonosító szám HUKM20017)

A természet közeli élőhelyeket a **nemzeti ökológiai hálózat** kapcsolja összefüggő rendszerré. Az ökológiai hálózat az Országos Területrendezési Tervben került meghatározásra, melynek pontosítására, további tagolására a megyei területrendezési terv hivatott. E szerint Mezőtúr közigazgatási területén magterületként, ökológiai folyosóként és puffer területként nyilvántartott területek is találhatóak. Magterületként, illetve puffer területként nyilvántartott az Alsórészi Túlakörös erdeje és környezete. Ökológiai folyosóként tartják számon a Hármas-Körös hullámterét a holtágaival, a Hortobágy-Berettyó-főcsatorna és holtágai területét, a Szandazugi legelőt és a Csordajárás 1 és 2 elnevezésű gyepterületeket.
A településrendezési tervben **tájképvédelmi területként** a megyei tervben foglaltaknak megfelelően a tájkaraktert meghatározó, tájképi értékeket képező területek: a Hármas-Körös és holtág rendszere, a Túlakörös erdeje és környezete, a Hortobágy-Berettyó-főcsatorna, valamint a Pásztózug és Szandazug területe kerültek lehatárolásra. A kedvező tájképi adottságok megőrzése, a tájképi látvány kedvezőtlen alakulásának elkerülése, illetve az építmények tájba illesztésének elősegítése érdekében a HÉSZ tartalmaz a tájképvédelmi területre vonatkozóan előírásokat.
A város **belterületének zöldterületei** közparkok és díszparkok. A zöldterületek közé tartozik egyrészt az Erzsébet liget (a Ligeti-tó körüli zöldterület), másrészt ide tartoznak a díszparkok: a Kossuth tér, a Szabadság tér, a Petőfi tér, az Alkotmány tér és a Vasút park. A város belterületén található zöldterületek állapotuk miatt sok helyen fejlesztésre szorulnak. Mezőtúr belterületén jelentős nagyságú, de részben elöregedett zöldfelület található, melyek felújítása pozitívan befolyásolja a város klimatikus viszonyait. Ennek javításához hozzájárul az elhagyott, roncsolt területek felmérése és tervezett növényesítése. A város belterületének legnagyobb és legértékesebb zöld területe az Erzsébet liget, mely kedvelt városi rekreációs terület. Az elmúlt évtizedekben a park elvadult. Megtelepedtek benne a különböző gyomfák (amerikai kőrizs, akác), de az eredeti állomány is elhanyagolt képet mutat. A város főterének egyedülálló adottságokat kölcsönöz a Hortobágy-Berettyó-főcsatorna közelsége.
A természetvédelemmel kapcsolatos alapelveket és feladatokat a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény határozza meg, ezeket az önkormányzat a városfejlesztési tevékenységek során maximálisan figyelembe veszi. A Natura 2000 és az egyéb védett területeken általános természetvédelmi célkitűzés az adott területen található, a kijelölés alapjául szolgáló (közösségi jelentőségű) fajok és élőhely típusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartható fejlesztése. Speciális feladatként az egyes területeken az adott élőhely adottságaihoz igazodó kezelési feladatok elvégzése szükséges: invazív növényfajok irtása, illegális hulladéklerakás felszámolása, gyepek cserjétlenítése, területek megfelelő vízellátásának biztosítása.

A felsorolt örökségek többsége megtalálható a Mezőtúri Települési Értéktárban (http://www.mezotur.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=1270:telepulesi-ertektar&catid=7:varosunkrol&Itemid=353), valamint egy részük bekerült a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Értéktárba (http://www.jnszm.hu/?f=1&p=238&e=351).

4. A stratégia jövőképe

A helyzetfeltárás megállapításai, a közösségi műhelymunkák, a beérkező projekt adatlapok, a kérdőíves lekérdezés összegzéseit figyelembe véve, azokra a szükségletek összefoglalására törekedtünk, amelyekre stratégiánk hatással lehet, és a tervezett beavatkozással megváltoztatható, vagy a változtatás elindítható.

5. A stratégia célhierarchiája

A stratégiai célok kialakításánál figyelembe vettük a helyzetértékelés megállapításait, a közösségi igényeket és azt a projekt jövőképet megfogalmazó vízióját.

Új, komplex közösségi objektum, közösségi terek létrehozásával hosszú távon biztosítani az épített környezetet, a tárgyi, technikai feltételeket a közösségi élet fejlesztéséhez. A közösségi élet fejlesztését elősegítő, e helyi társadalmat szolgáló rendszeres, kapcsolati háló (állampolgárok, önkormányzat, gazdasági szereplők, művelődési és oktatási intézmények, rendvédelmi szervezetek, hivatalok stb.) szervezése, működtetésének biztosítása.

A helyi tudásalapú társadalom közösségi fejlesztése az ismeretterjesztés, az egészség-és környezettudatosság, a művelődés-és a kultúrahordozók lehetőségeinek bővítésével.

Esélyegyenlőségi programok elősegítésével lehetőséget biztosítani a hátrányos helyzetű csoportok számára a helyi társadalomba való teljeskörű beilleszkedéséhez, a közéletben való részvétel, a kultúra, a művelődés, a sport, a szabadidő hasznos eltöltésének útján.

Fontos célunk a generációs problémák kezelése, az elvándorlás csökkentése, megállítása, a gazdasági aktivitást elősegítő közösségfejlesztő rendszerek kimunkálása és alkalmazása.

A mezőtúri HKFS azokra a területekre fekteti a hangsúlyt, ahol a legnagyobb hasznosulást feltételezzük és várjuk el, továbbá amelyekre más támogatási források, más operatív programok prioritásai nem, vagy nem a kitűzött célnak megfelelően vehetik igénybe.

A társadalmasítási folyamat során már sok hasznos és jelentőségteljes ötlet és javaslat érkezett hozzánk. Az önkormányzat mindazon elképzeléseket felkarolta, melyek megvalósítására a TOP pályázati rendszer lehetőséget ad/adott.

A TOP CLLD programjai esetében használt eredmény indikátorok.

Az indikátorokat a központilag kialakított módszertan alapján fogjuk mérni a program indulását megelőzően, közben és utána.

1. A HKFS végrehajtás keretében megújított közösségi tereket rendszeresen igénybe vevő lakosság aránya.

   Terveink szerint szeretnénk növelni a közösségi használatú zöld területek nagyságát –ez az igény már korábban is megfogalmazódott a helyi közösség tagjaitól.

2. Intézmények száma, amelyekben nőtt a látogatottság a program előtti időszakhoz képest Mezőtúr esetében ez speciális lesz, hiszen a városban a civil szervezetek és önkéntes körök fejlődésének legnagyobb korlátja jelenleg az, hogy kinőtték a rendelkezésre álló infrastruktúrát, intézményeket. Ebből adódóan a szükségletfelmérés eredményeképpen született az a fejlesztési irány, mely alapján egy multifunkciós kulturális és közösségi teret szükséges kialakítani.

   Tehát a célunk pontosan az, hogy a kulturális létesítmények túlzsúfoltságát csökkentsük, a művészeti területek közösségeinek jobb munkakörülményeket, így nagyobb vonzerőt biztosítsunk.

3. A közösségi, szabadidős, közszolgáltatást nyújtó terekkel és létesítményekkel való lakossági elégedettség nem megfelelő, így azok fejlesztésére is szükség mutatkozik.

6. Cselekvési terv

6.1 A beavatkozási területek/műveletek leírása

1. ***A beavatkozási terület/művelet megnevezése:***

   <u>Kulturális és közösségi épületek minőségi javítása a helyi közösségek együttműködésének érdekében</u>

2. ***Kulcsprojektek:***

   A HKFS tervezése során egyértelművé vált, hogy a helyi közösség legfontosabb igényét egy megfelelő kialakítású, méretű, infrastruktúrájú multifunkciós kulturális és közösségi tér fejlesztése jelenti – már meglévő épület gazdaságos felújításával, újrafunkcionálásával illetve eredeti közösségi funkciójának visszaállításával. E fejlesztési igény erős társadalmi támogatottsággal bír, a létrehozandó helyszín többrétű hasznosítási lehetőségei révén a célcsoportok széles körének szükségleteit képes kielégíteni, közösségi térként funkcionálna klubok, egyesületek, kisebb közösségek, civil szerveződések számára.
   Multifunkciós kulturális és közösségi tér kialakítása a Petőfi Sándor utca 5. szám alatt található épületben.

3. ***Indoklás, alátámasztás:***

   A helyi identitással összefüggésben a városi lét alapfeltétele a színes **kulturális lehetőségek** rendelkezésre állása. Ehhez egyrészt szükségesek a különféle kulturális rendezvények befogadására alkalmas hagyományos helyszínek (pl. színház és rendezvénytermek). Másrészt Mezőtúr számos lehetőséget kínál a közterek rugalmas alakítására építve kreatív, egyedi szabadtéri rendezvény-helyszínek kialakítására is (főtér, kisebb terek, Hortobágy-Berettyó part, Erzsébet liget, stb.). Természetesen a helyszínek biztosítása mellett fontos a minőségi kulturális tartalom biztosítása is – lehetőleg minél nagyobb mértékben helyi erőforrásokra, közösségekre építve (pl. oktatási intézmények).
   Mezőtúr igen aktív kulturális, művészeti élettel jellemezhető, a város számos kiállításnak ad otthont, azonban a művészeti szervezetek kiállítási lehetőségei rendkívül korlátozottak. A helyi és Mezőtúrhoz kötődő képző-, ipar- és fotóművészek bemutatkozási lehetőségét biztosító kiállító tér mellett a város közművelődési, kulturális intézményeinek infrastrukturális fejlesztésére is igény mutatkozott a kulturális értékek átörökítése és az egész életen át tartó tanulás biztosítása érdekében. A kulturális intézmények állapota leromlott, ami a programkínálat bővítésének legnagyobb akadálya. Mezőtúron alapvetően magas a civil aktivitás és a közösségi programok száma, azonban hiány van a különböző korosztályok, közösségek, civil szervezetek számára kialakított, fenntartott fedett közösségi terekből, helyiségekből (pl. színház, mozi).

4. ***Specifikus cél:***

   A beavatkozás fő célja, hogy a helyi igényekhez igazodó közösségi, kulturális intézmények kerüljenek fejlesztésre, melyek innovatív, komplex szolgáltatásokat nyújtanak a helyi társadalom kapcsolatrendszerének, együttműködésének, közösségi életének fokozása érdekében.

   Specifikus cél: Közösségi és kulturális terek széleskörű összefogáson nyugvó fejlesztése a társadalmi aktivitás növelése érdekében.

5. ***A helyi felhívások, támogatható tevékenységek meghatározása:***

Használatban lévő, illetve használaton kívüli épület, épületegység, épületegyüttesek alábbi funkciók ellátásához szükséges korszerűsítése, kibővítése, átalakítása:

- épület funkcionális felújítása
- élményfunkciók közvetítésére szolgáló terek (pl. kiállító tér, interaktív kiállítóterek, hangversenyterem, színház illetve mozi terem)
- társadalmi szervezetek befogadására, közönség-kapcsolati tevékenységére alkalmas terek
- kreatív foglalkoztató terek a gyermek- és ifjúsági korosztálynak
- tárgyaló-, előadó- és oktatóterek
- irodahelyiségek
- közösségi alkalmakat kiszolgáló terek (pl.: szakkör, klub-foglalkozás, ismeretterjesztő előadások, stb.)
- családbarát környezet kialakítását célzó fejlesztések
- könyvtári és egyéb közgyűjteményi (pl. kiállítótér, levéltári szolgáltatások stb.) funkciók ellátására alkalmas terek
- vendéglátó-szolgáltatásra alkalmas helyiség (büfé, étterem, konyha) kialakítása

Az épületek környezetében támogatható tevékenységek:

- parkosítás: sétautak felújítása, zöldfelületet helyreállító rekonstrukció, zöldfelület növelése (növények telepítése), növényállomány rekonstrukciója, épületek, parkok díszkivilágítása
- egyedi adottságokra alapozott fejlesztések
- épített környezetben a járdák, gyalogutak kialakítása
- parkoló kialakítása a célépület bejáratához maximum 50 méter távolságban

A kulturális és/vagy közösségi tér fő tevékenységekhez kapcsolódó, egyéb infrastrukturális fejlesztések.

6. ***Kiegészítő jelleg, lehatárolás:***

Hasonló jellegű – egymással összekapcsolt – közösségi terek jelenleg nem működnek a városban. Ugyanakkor az önkormányzat több pályázati forrásból olyan fejlesztésekre vonatkozó terveket nyújtott be (illetve benyújtani tervez), amelyek kiválóan illeszkednek a műveletben rögzítettekhez. Amennyiben ezek a pályázatok nyernek, kiemelt figyelmet fordítunk a párhuzamos finanszírozás és a felesleges párhuzamosságok megakadályozására – ezt elsősorban területi elkülönítéssel lehet megoldani. A tervezett fejlesztések egyértelműen kiegészítik egymást, hiszen összességében hozzájárulnak egy egységes közösségi-rekreációs célú köztérrendszer kialakításához. A releváns fejlesztési elképzelések:
Turizmus fejlesztése: strand melletti tavak környékének fejlesztése, turisztikai rendezvények lebonyolítására alkalmas infrastrukturális háttér kiépítése.
Város rehabilitáció: zöldterületek fejlesztése, játszótér kialakítása, sportpálya létesítése, kerti program fejlesztése.

7. ***A művelet / helyi felhívás célcsoportja:***

Közvetlen:

- helyi önkormányzat,
- helyi (nemzetiségi) önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szerv,
- önkormányzati vagy önkormányzati többségi tulajdonú (nonprofit) gazdasági társaság,
- egyesület, alapítvány,adószámmal rendelkezők,
- egyéb, többségi önkormányzati tulajdonban lévő, jogi személyiségű/jogi személyiség nélküli nonprofit szervezet,
- egyházi jogi személy,
- társadalmi célú vállalkozás,

- vállalkozás,
- költségvetési (rend szerint gazdálkodó) szerv.

Közvetett: a város teljes lakossága, a városba érkező vendégek, turisták, önszerveződő csoportok, civil szervezetek

8. ***A kiválasztási kritériumok, alapelvek**:*

A támogatási kérelmek elbírálásánál előnyt élveznek:

- fenntartható fejlődés szempontjainak (pl. helyi és megújuló energiaforrások) alkalmazása;
- együttműködés oktatási-nevelési, felsőoktatási intézménnyel, egyéb kulturális és társadalmi szervezetekkel
- csak olyan civil szervezetek nyújthatnak be kérelmet, melyek rendelkeznek bírósági bejegyzéssel és adószámmal

9. ***Tervezett forrás:***

A Felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg: 102,166667 millió Ft
A támogatott támogatási kérelmek várható száma: 3-5 db.
Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege: minimum 2,5 millió Ft, maximum 15 millió Ft, Kulcsprojekt esetében maximum 85 millió Ft.

10. ***Forrás ütemezése**:*

2016	*2017*	*2018*	*2019*	*2020*	*Összesen*
0	*0*	*97 166 667*	*2 500 000*	*2 500 000*	*102 166 667*

11. ***A megvalósítás tervezett időintervalluma:***

A beavatkozáshoz tartozó helyi felhívások várható megjelenése 2018. január, valamint 2018. november. A támogatott projektek megvalósítására 24 hónap áll rendelkezésre.

1. A beavatkozási terület/művelet megnevezése:

A helyi hagyományok, kulturális értékek és tudományos ismeretanyag átadását szolgáló oktatási-nevelési és ismeretterjesztő programok

***2. Kulcsprojektek**:*

Kulcsprojektet nem tervezünk

3. Indoklás, alátámasztás:

A **helyi identitásnak** a városban erős alapjai vannak: egyrészt Mezőtúr korábbi kereskedelmi központ funkciójából fakadóan, másrészt pedig az egyedülálló – és még ma is élő – kézművesipari hagyományok jelenléte miatt. A helyi identitás erősítése érdekében fontos a város történetének, korábbi szerepének minél szélesebb körben történő megismertetése, másrészt nagyon lényeges, hogy kialakuljanak a kézművesipari hagyományok megőrzésének, továbbvitelének és széles körű megismertetésének feltételei.
A településen jelentős kulturális hagyományai vannak a népi kézműves tradícióknak, különösen a **túri fazekasságnak**. Jelenleg a városban tíz önálló fazekasműhely dolgozik. A mai alkotók nagy sikere, hogy

2009-ben a mezőtúri fazekasság a **Szellemi Kulturális Örökség** magyar nemzeti listájának része lett, ezzel is erősítve a városban ma is erős hagyománytiszteletet és a kézműves örökség védelmét.
A meglehetősen nagyszámú és sokszínű helyi civil szervezetek szakmai tevékenységüket sok esetben egymás mellett végzik. A szigetszerű szakmai és közösségi tevékenységek az egyes célcsoportoknak így csak kisebb részét érik el. Az önkormányzati intézmények és a helyi gazdasági szereplők közötti együttműködés esetleges. Helyi – szektoron belüli és szektorok közötti – partnerségeken alapuló, összehangolt programszervezésre, közösségi tevékenységekkel javul a helyi közösségi programok szakmai tartalma és minősége, amely kedvezően hat a helyi identitás erősödésére. Az eddigi közösségi kezdeményezések egyértelműen azt támasztják alá, hogy további – a helyi kultúrát, hagyományokat és a helyi identitást elősegítő – közösségfejlesztő kezdeményezésekre van szükség a városban. Ezek a programok, rendezvények egyértelműen hozzájárulnak ahhoz, hogy a helyi közösség kohéziója, érdekérvényesítése, partnersége hosszú távon megerősödjön.

4. Specifikus cél:

Specifikus cél: Ismeretterjesztő, tudományos programok a helyi hagyományok, kulturális értékek érdekében.

5. A helyi felhívások, támogatható tevékenységek meghatározása:

- Kulturális- és hagyományépítő rendezvények szervezése és megvalósítás, a helyi kultúra és hagyomány bemutatására alkalmas, átfogó rendezvények:
- Helyi kultúrával és hagyományokkal kapcsolatos szakmai programok, képzések (pl. helyi értékek, termékek, szolgáltatások ismerete/fogyasztása, hagyományos mesterségek elsajátítása, helyi közösségi műhelyek szakmai programjai)
- Szociális gazdaság kialakításával, elterjesztésével kapcsolatos rendezvények és programok (pl. helyi termék- és szolgáltatások bemutatása, a társadalmi célú vállalkozások szerepének, jelentőségének bemutatása)
- A helyi identitást erősítő civil szakmai rendezvények, programok
- Programok megvalósításához szükséges anyag- és eszközbeszerzés
- Az oktatáshoz szükséges IKT és egyéb, a projekthez szorosan kapcsolódó és nélkülözhetetlen műszaki eszközök, szoftverek, valamint bútorok, berendezések beszerzése, amennyiben nem áll rendelkezésre.
- Helyi művészeti, kulturális értékekhez kapcsolódó egyszeri akciók, rendezvények (pl. képzőművészeti kiállítások, zenei koncertek, interaktív alkotó programok, hagyományőrző programok, tematikus alkotó versenyek, vetélkedők, táncprogramok stb.);
- Sportoláshoz, egészséges életmódhoz kapcsolódó népszerűsítő, ismeretterjesztő egyszeri akciók, rendezvények (pl. egészségnap, sportnap, prevenciós foglalkozások, területi/tematikus sportversenyek, vetélkedők, sportolást és egészséges életmódot támogató informatív programok stb.);
- Közösségfejlesztéshez kapcsolódó egyszeri akciók, rendezvények (pl. virágosítási-közterület szépítési verseny, nemzetiségi vetélkedők stb.).

6. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

A művelet által meghatározott tevékenységek hiánypótló szerepet töltenek be a város életében. A helyi identitás erősítését segítő programok is megjelennek. A helyi identitás erősítő, a hagyományokra építő programok helyet kapnak a turisztikai elképzelések között (TOP-1.2.1-15), amelyek jól illeszkednek a művelet tevékenységeihez. Ugyanakkor hasonló tematikájú és komplexitású tevékenységekre a város nem tervezett ilyen volumenű forrást.

7. ***A művelet / helyi felhívás célcsoportja:***

Közvetlen:

- helyi önkormányzat,
- helyi (nemzetiségi) önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szerv,
- önkormányzati vagy önkormányzati többségi tulajdonú (nonprofit) gazdasági társaság,
- egyesület, alapítvány,
- egyéb, többségi önkormányzati tulajdonban lévő, jogi személyiségű/jogi személyiség nélküli nonprofit szervezet,
- egyházi jogi személy,
- társadalmi célú vállalkozás,
- vállalkozás,
- költségvetési (rend szerint gazdálkodó) szerv.

Közvetett: a város teljes lakossága, a városba érkező vendégek, turisták, önszerveződő csoportok, civil szervezetek

8. ***A kiválasztási kritériumok, alapelvek:***

- a fejlesztési elképzelés a felhívás céljaival összhangban van, azok megvalósulásához hozzájárul
- a programok előkészítésébe, megvalósításába bevont szervezetek száma
- a programok előkészítésébe, megvalósításába bevont társadalmi célú vállalkozások száma
- programok résztvevőinek száma
- esélyegyenlőségi, fenntarthatósági témákat megjelenít
- elősegíti a különböző társadalmi csoportok, közösségek közötti együttműködést
- helyi értékek felkutatását, bemutatását, megőrzését szolgálja
- esélyegyenlőség és fenntarthatósági kritériumok
- megvalósíthatósági terv megalapozottsága, realitása, fenntarthatósága
- kidolgozott, részletes szakmai tematikával rendelkeznek
- Nevelő/oktató intézménnyel együttműködési megállapodást kötnek
- biztosított az adott programnak megfelelő szakirányú végzettségű humán erőforrás
- csak olyan civil szervezetek nyújthatnak be kérelmet, melyek rendelkeznek bírósági bejegyzéssel és adószámmal

9. ***Tervezett forrás:***

A Felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg: 45 millió Ft
A támogatott támogatási kérelmek várható száma: 5-10 db.
Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege: minimum 2,5 millió Ft, maximum 5 millió Ft.

10. ***Forrás ütemezése:***

2016	*2017*	*2018*	*2019*	*2020*	*Összesen*
0	*0*	*35 000 000*	*5 000 000*	*5 000 000*	*45 000 000*

11. ***A megvalósítás tervezett időintervalluma:***

A beavatkozáshoz tartozó helyi felhívások várható megjelenése 2018. január, valamint 2018. november. A támogatott projektek megvalósítására 24 hónap áll rendelkezésre

1. ***A beavatkozási terület/művelet megnevezése:***

<u>Sportolásra, szabadidős tevékenységek ellátására alkalmas terek kialakítása.</u>

2. ***Kulcsprojektek:***

Kulcsprojektet nem tervezünk

3. ***Indoklás, alátámasztás:***

A város életében fontos szerepet tölt be a sport. A Mezőtúri Közművelődési és Sport Közhasznú Nonprofit Kft. együttműködik a sporttal foglalkozó helyi szervezetekkel, gondoskodik a Városi Sportcentrum fenntartásáról, ezzel biztosítja a helyi sportélethez szükséges feltételeket. A **Városi Sportcentrum** számos sportrendezvénynek ad helyet. Az épületen az elmúlt években felújítások történtek, azonban további fejlesztése szükséges. Azonban a település nem rendelkezik szabadtéri sportlétesítményekkel.

A beavatkozást indokolja, hogy a sokszínű természeti környezet jelentős vonzerővel bír a város egész lakossága számára és egyértelmű lakossági igény mutatkozik a városi zöldfelületek fejlesztésére, korszerű játszóterek és szabadtéri fitneszparkok kialakítására (mind a városközpontban, mind az egyes városrészekben).

Igény lenne egy jégpálya kialakítására, mely megoldható lenne az egyik sportpálya átalakításával, minek következtében az a téli időszakban fedésre kerülne és műjégpályaként funkcionálhatva, így biztosítva télen is a szabadtéri sportolást, szórakozást. A továbbiakban igény lenne még homokos pálya kialakítására, mely további sportok kipróbálására adna lehetőséget.

A településen jelenleg is üzemel egy gördeszka pálya melynek felújítása vált szükségessé a helyi igényeket felmérve. A felújítás során szükség lenne egy kiszolgáló helyiség építésére is, mivel az a területen nincs, illetve annak közelében sincs, valamint a zajhatás végett zöld fal kialakítása vált indokolttá.

Továbbá az fontosnak tartjuk a játszóterek felújítását, street fittness eszközökkel történő kiegészítését, hogy a gyermekek mellett a felnőttek is mozgással tölthessék az együtt töltött egy idő részét.

4. ***Specifikus cél:***

A művelet célja Mezőtúr zöldfelületeinek megújítása, a lakosság szabadidős és sporttevékenységeihez szükséges nyitott közösségi terek biztosítása érdekében kihasználva a város egyedi természeti adottságait.

5. ***A helyi felhívások, támogatható tevékenységek meghatározása:***

Fő tevékenységek:

- városi aktív rekreációs területek (fitneszpark, tanpálya, futópálya, jégpálya, játszótér, szabadtéri tornapálya, homokos pálya, minigolf pálya, közösségi kemence stb.) kialakítása;
- szabadtéri kultúrális infrastruktúra építése.

Kiegészítő tevékenységek:
Területekhez köthető infrastruktúrák építése:

- a rekreációs területek elérhetőségét és átjárhatóságát biztosító közlekedőfelület felújítása, kialakítása;
- kerékpártárolók, kerékpárparkolók kiépítése, kialakítása;
- a közbiztonság javítását, a fejlesztés eredményeinek megőrzését, fenntartását szolgáló infrastrukturális fejlesztések.

Területekhez köthető építmények:

- a fejlesztésre kerülő rekreációs terület hasznosítható épületállományának (nyilvános mosdók, pelenkázó, esőbeálló, szabadtéri rekreációt segítő építmények, napvédelmi funkciót ellátó építmények, eszközök telepítése, gazdasági funkció befogadására alkalmas építmények, stb.) felújítása, kialakítása;
- a rekreációs terület jellegzetes stílusjegyeit hordozó, az építészeti örökség részét képező műtárgyak, táj- és kertépítészeti alkotások megőrző, helyreállító rekonstrukciója.

Területekhez köthető eszközbeszerzések:

- a terület rendeltetésszerű használathoz szükséges eszközbeszerzés (pl. környezetbe illő minőségi utcabútorok elhelyezése stb.).

Egyéb kiegészítő tevékenységek:

- marketingtevékenység
- balesetvédelmi és biztonságtechnikai képzések, oktatások

6. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

A művelet célterületeit, fejlesztéseket szükséges egy egységes koncepció köré szervezni. Az egyes városrészekben tervezett fejlesztések pontszerű beavatkozásoknak tekinthetők. A megvalósuló fejlesztések a korábban megvalósult városi infrastruktúrafejlesztések (pl. városrehabilitáció, turisztikai beruházások) komplementerét képezhetik, így szinergiahatás teremthető.

7. A művelet / helyi felhívás célcsoportja:

Közvetlen:

- helyi önkormányzat,
- helyi (nemzetiségi) önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szerv,
- önkormányzati vagy önkormányzati többségi tulajdonú (nonprofit) gazdasági társaság,
- egyesület, alapítvány,
- egyéb, többségi önkormányzati tulajdonban lévő, jogi személyiségű/jogi személyiség nélküli nonprofit szervezet,
- egyházi jogi személy,
- társadalmi célú vállalkozás,
- vállalkozás,
- költségvetési (rend szerint gazdálkodó) szerv.

Közvetett: a város teljes lakossága, a városba érkező vendégek, turisták, önszerveződő csoportok, civil szervezetek

A művelet célcsoportját Mezőtúr egész lakossága képezi, különös tekintettel a gyermekekre, fiatalokra és a családosokra. Továbbá figyelmet fordít a művelet a sportegyesületek és iskolák által megfogalmazott igényekre a zöldfelületi és sportolásra alkalmas terek fejlesztése tekintetében.

8. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

A támogatási kérelmek elbírálásánál előnyt élveznek:

- A fejlesztési elképzelés alulhasznosított vagy használaton kívüli terek, épületek, zöldfelületek fejlesztését, átalakítását tervezi.
- A fejlesztési elképzelés bemutatásában ismertetésre kerül, hogy a beruházás milyen korszerű, új megoldásokat kíván alkalmazni.
- A fejlesztési elképzelés szerint a gazdaságélénkítő tevékenység új funkcióként valósul meg az akcióterületen.
- A projekt eredményeként olyan új szolgáltatás kialakítására kerül sor, mely az akcióterületen nem található, ill. melynek révén csökken a szolgáltatás eléréséhez szükséges idő/távolság.
- A projekt eredményeként javul az akcióterületen élő lakosság életminősége, valamint hozzájárul további zöldfelületek kialakításához és a beruházás során maradandó értéket teremt a területen.
- Csak olyan civil szervezetek nyújthatnak be kérelmet, melyek rendelkeznek bírósági bejegyzéssel és adószámmal.

9. Tervezett forrás:

A Felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg: 26,5 millió Ft
A támogatott támogatási kérelmek várható száma: 2-11 db.
Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege: minimum 1,5 millió Ft, maximum 10 millió Ft.

10. Forrás ütemezése:

2016	*2017*	*2018*	*2019*	*2020*	*Összesen*
0	*0*	*22 500 000*	*2 500 000*	*1 500 000*	*26 500 000*

11. A megvalósítás tervezett időintervalluma:

A beavatkozáshoz tartozó helyi felhívások várható megjelenése 2018. január, valamint 2018. november. A támogatott projektek megvalósítására 24 hónap áll rendelkezésre.

1. ***A beavatkozási terület/művelet megnevezése:***

Civil társadalom erősítése

2. ***Kulcsprojektek:***

Kulcsprojektet nem tervezünk

3. ***Indoklás, alátámasztás:***

A hátrányos helyzetű lakosság társadalmi aktivitása, város közösségi életében való részvétele elmarad az átlagtól, ami elsősorban kedvezőtlen szocio-kulturális és gazdasági helyzetükből következik. Konkrét alátámasztó adatok ugyan nem állnak rendelkezésre a témában, azonban a kulturális területen dolgozó szakemberek, és az e területen tevékenykedő civil szervezetek tagjai is megerősítik a fenti megállapítást. Mindez hosszú távon fokozza kirekesztődésüket, egyben rontja integrálódási és munkába állási lehetőségeiket is, és potenciális konfliktus-forrást is jelent.

A gazdasági válság felhívta a figyelmet arra, hogy a helyi közösségeknek fel kell ismerniük helyi értékeiket, erőforrásaikat és azokra tudatosan építve, a helyi közösség tagjaival összefogva szükséges megtervezniük és végrehajtaniuk a települési, térségi fejlesztéseket. A területfejlesztésben a helyi önkormányzatok mellett ezért egyre nagyobb szerep jut a helyi közösségeknek. Ezáltal kiemelten fontos azoknak a működési mechanizmusoknak a létrehozása, amelyek képesek becsatornázni a döntési folyamatokba a helyi szereplők –lakosok, civil szervezetek, vállalkozások, közintézmények – érdekeit, véleményét, elképzeléseit is. Bár Mezőtúron viszonylag sok civil szervezet működik, a lakosság részvételét a városfejlesztésben mindenképpen erősíteni szükséges az alulról építkező, párbeszéden alapuló fejlesztések megvalósítása érdekében.

4. ***Specifikus cél:***

Specifikus cél: A civil társadalom szocio-kulturális, valamint gazdasági helyzetének erősítése.

5. ***A helyi felhívások, támogatható tevékenységek meghatározása:***

- működéshez szükséges önálló eszközbeszerzés
- IKT eszközök beszerzése
- helyi közösségek biztonságérzetének megerősítése érdekében kamerák és kültéri biztonsági videó megfigyelő rendszerek beszerzése és telepítése a perifériкus területeken

6. ***Kiegészítő jelleg, lehatárolás:***

A város közösségépítő és szociális intézkedéseit kívánja kiegészíteni ez a beavatkozás a civil lakosság aktív bevonásával. Hozzájárul a közösségi élet fejlesztéséhez, az önkéntes munka népszerűsítéséhez, a társadalom érzékenyítéséhez, a digitális írásbeliség minél szélesebb elterjedéséhez, a bűnmegelőzéshez, a fiatalok aktivitásának ösztönzéséhez.

7. ***A művelet / helyi felhívás célcsoportja:***

Közvetlen:

- helyi önkormányzat,
- helyi (nemzetiségi) önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szerv,
- önkormányzati vagy önkormányzati többségi tulajdonú (nonprofit) gazdasági társaság,
- egyesület, alapítvány,
- egyéb, többségi önkormányzati tulajdonban lévő, jogi személyiségű/jogi személyiség nélküli nonprofit szervezet,
- egyházi jogi személy,

- társadalmi célú vállalkozás,
- vállalkozás,
- költségvetési (rend szerint gazdálkodó) szerv.

Közvetett: a város teljes lakossága, a városba érkező vendégek, turisták, önszerveződő csoportok, civil szervezetek

8. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

- a fejlesztési elképzelés a felhívás céljaival összhangban van, azok megvalósulásához hozzájárul
- a fejlesztés révén erősödik a helyi lakosok szerepvállalása a városi ügyekben
- a programok hozzájárulnak a helyi társadalom sokféleségének értékként való elfogadásához
- a programok nem közvetítenek diszkriminációt, hozzájárulnak a nemzetiségek közötti párbeszédhez, és egyenlő esélyű hozzáférést biztosítanak
- a fejlesztés révén javul a helyi nemzetiségi közösségek elfogadása, nemzetiségek együttélésének konfliktusai csökkenek
- a projekt költségvetése reális és megalapozott
- csak olyan civil szervezetek nyújthatnak be kérelmet, melyek rendelkeznek bírósági bejegyzéssel és adószámmal

9. Tervezett forrás:

A Felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg: 38,333333 millió Ft
A támogatott támogatási kérelmek várható száma: 10-30 db.
Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege: minimum 1 millió Ft, maximum 3 millió Ft.

10. Forrás ütemezése:

2016	*2017*	*2018*	*2019*	*2020*	*Összesen*
0	*0*	*28 333 333*	*5 000 000*	*5 000 000*	*38 333 333*

11. A megvalósítás tervezett időintervalluma:

A beavatkozáshoz tartozó helyi felhívások várható megjelenése 2018. január, valamint 2018. november. A támogatott projektek megvalósítására 24 hónap áll rendelkezésre.

A helyzetfeltárás, a szükségletek, a célok és a tervezett műveletek

Sor-szám	*Megnevezés (legfeljebb 1-2 szó) / Kulcsprojekt (K) – amennyiben releváns*	*Indoklás, alátámasztás (legfeljebb 4-5 mondat)*	*Specifikus cél (legfeljebb 1-2 szó)*	*Támogatható tevékenységek (legfeljebb 4-5 mondat)*	*Kiegészítő jelleg, lehatárolás (legfeljebb 4-5-mondat)*	*Célcsoport (legfeljebb 1-2 szó)*	*Forrás (ezer Ft)*	*Támogató alap (ERFA/ ESZA)*	*Tervezett időintervallum (év, hónap)*
1.	Közösségi épületek újrahasznosítása (K)	A helyi identitással összefüggésben a városi lét alapfeltétele a színes kulturális lehetőségek rendelkezésre állása. Ehhez egyrészt szükségesek a különféle kulturális rendezvények befogadására alkalmas hagyományos helyszínek, másrészt Mezőtúr számos lehetőséget kínál a közterek rugalmas alakítására építve kreatív, egyedi szabadtéri rendezvény-helyszínek kialakítására is.	Közösségi, kulturális intézmények fejlesztésre.	Élményfunkciók közvetítésére szolgáló terek. Társadalmi szervezetek befogadására, közönség-kapcsolati tevékenységére alkalmas terek. Kreatív foglalkoztató terek a gyermek- és ifjúsági korosztálynak. Tárgyaló-, előadó- és oktatóterek. Közösségi alkalmakat kiszolgáló terek. Családbarát környezet kialakítását célzó fejlesztések. Könyvtári és egyéb közgyűjteményi funkciók ellátására alkalmas terek. Vendéglátó-szolgáltatásra alkalmas helyiség kialakítása.	Hasonló jellegű – egymással összekapcsolt – közösségi terek jelenleg nem működnek a városban. Ugyanakkor az önkormányzat több pályázati forrásból olyan fejlesztésekre vonatkozó terveket nyújtott be (illetve benyújtani tervez), amelyek kiválóan illeszkednek a műveletben rögzítettekhez. Fontos a területi elkülönítés.	helyi önkormányzat, helyi költségvetési szerv, önkormányzati, vagy önkormányzati többségi tulajdonú (nonprofit) gazdasági társaság, egyesület, alapítvány, egyházi jogi személy, társadalmi célú vállalkozás, vállalkozás	102,166667 millió Ft	ERFA	A beavatkozáshoz tartozó helyi felhívások várható megjelenése 2017. április, valamint 2018. április. A támogatott projektek megvalósítá-sára 24 hónap áll rendelkezésre.
2.	Helyi	A helyi identitásnak a	Helyi	Kulturális- és	A művelet által	helyi	45 millió Ft	ESZA	A

	hagyományok	városban erős alapjai vannak: egyrészt Mezőtúr korábbi kereskedelmi központ funkciójából fakadóan, másrészt pedig az egyedülálló kézművesipari hagyományok jelenléte miatt. A helyi identitás erősítése érdekében fontos a város történetének, korábbi szerepének minél szélesebb körben történő megismertetése, másrészt nagyon lényeges, hogy kialakuljanak a kézművesipari hagyományok megőrzésének, továbbvitelének és széles körű megismertetésének feltételei. A településen jelentős kulturális hagyományai vannak a népi kézműves tradícióknak, különösen a túri fazekasságnak.	hagyományok, kulturális értékek képviselete.	hagyományépítő rendezvények szervezése és megvalósítás, a helyi kultúra és hagyomány bemutatására alkalmas, átfogó rendezvények. Helyi kultúrával és hagyományokkal kapcsolatos szakmai programok, képzések. Szociális gazdaság kialakításával, elterjesztésével kapcsolatos rendezvények és programok. A helyi identitást erősítő civil szakmai rendezvények, programok. Programok megvalósításához szükséges anyag- és eszközbeszerzés. Az oktatáshoz szükséges IKT és egyéb, a projekthez szorosan kapcsolódó és nélkülözhetetlen eszközök beszerzése, amennyiben nem áll rendelkezésre. Helyi művészeti, kulturális értékekhez kapcsolódó egyszeri	meghatározott tevékenységek hiánypótló szerepet töltenek be a város életében. A helyi identitás erősítését segítő programok is megjelennek. A helyi identitás erősítő, a hagyományokra építő programok helyet kapnak a turisztikai elképzelések között (TOP-1.2.1-15), amelyek jól illeszkednek a művelet tevékenységeihez. Ugyanakkor hasonló tematikájú és komplexitású tevékenységekre a város nem tervezett ilyen volumenű forrást.	önkormányzat, helyi költségvetési szerv, önkormányzati, vagy önkormányzati többségi tulajdonú (nonprofit) gazdasági társaság, egyesület, alapítvány, egyházi jogi személy, társadalmi célú vállalkozás, vállalkozás			beavatkozáshoz tartozó helyi felhívások várható megjelenése 2017. április, valamint 2018. április. A támogatott projektek megvalósítására 24 hónap áll rendelkezésre.

				akciók, rendezvények.					
3.	Szabadidős terek kialakítása	A Mezőtúri Közművelődési és Sport Kiemelten Közhasznú Nonprofit Kft. együttműködik a sporttal foglalkozó helyi szervezetekkel, gondoskodik a Városi Sportcentrum fenntartásáról, ezzel biztosítja a helyi sportélethez szükséges feltételeket. Az épületen az elmúlt években felújítások történtek, azonban további fejlesztése szükséges. A beavatkozást indokolja, hogy a sokszínű természeti környezet jelentős vonzerővel bír a város egész lakossága számára és egyértelmű lakossági igény mutatkozik a városi zöldfelületek fejlesztésére, korszerű játszóterek és szabadtéri fitneszparkok kialakítására. Szükséges lenne egy multifunkcionális jégpálya, mely labdajátékokra is	Szabadidős közösségi terek biztosítása.	•városi aktív rekreációs zöldterületek (fitneszpark, tanpálya, futópálya, jégpálya, játszótér, szabadtéri tornapálya, homokos pálya, minigolf pálya, szaunaház, közösségi kemence stb.) kialakítása; •növényfelület, élőhelyek és biodiverzitás növelése, a zöldfelület növényállományának rekonstrukciója, egyszeri beavatkozásként gyomirtás/beteg fák eltávolítása, valamint ápolási munkák; •szabadtéri rendezvény-infrastruktúra építése.	A művelet célterületeit, fejlesztéseket szükséges egy egységes koncepció köré szervezni. Az egyes városrészekben tervezett fejlesztések pontszerű beavatkozásoknak tekinthetők. A megvalósuló fejlesztések a korábban megvalósult városi infrastruktúrafejlesztések (pl. városrehabilitáció, turisztikai beruházások) komplementerét képezhetik, így szinergiahatás teremthető.	helyi önkormányzat, helyi költségvetési szerv, önkormányzati, vagy önkormányzati többségi tulajdonú (nonprofit) gazdasági társaság, egyesület, alapítvány, egyházi jogi személy, társadalmi célú vállalkozás, vállalkozás	26,5 millió Ft	ERFA	A beavatkozáshoz tartozó helyi felhívások várható megjelenése 2017. április, valamint 2018. április. A támogatott projektek megvalósítására 24 hónap áll rendelkezésre.

		alkalmas, továbbá fitneszpark, multifunkcionális homokos pálya. A településen jelenleg is üzemel egy KRESZ pálya, ahol egy gördeszka pálya kialakítása vált szükségessé a helyi igényeket felmérve.							
4.	Civil társadalom erősítése	A gazdasági válság felhívta a figyelmet arra, hogy a helyi közösségeknek fel kell ismerniük helyi értékeiket, erőforrásaikat és azokra tudatosan építve, a helyi közösség tagjaival összefogva szükséges megtervezniük és végrehajtaniuk a települési, térségi fejlesztéseket. Kiemelten fontos azoknak a működési mechanizmusoknak a létrehozása, amelyek képesek becsatornázni a döntési folyamatokba a helyi szereplők érdekeit, véleményét, elképzeléseit is. Bár Mezőtúron viszonylag sok civil szervezet	Helyi közösségek erősítése	• működéshez szükséges önálló eszközbeszerzés • IKT eszközök beszerzése • o helyi közösségek biztonságérzetének megerősítése érdekében kamerák és kültéri biztonsági videó megfigyelő rendszerek beszerzése és telepítése a perifférikus területeken	A város közösségépítő és szociális intézkedéseit kívánja kiegészíteni ez a beavatkozás a civil lakosság aktív bevonásával. Hozzájárul a közösségi élet fejlesztéséhez, az önkéntes munka népszerűsítéséhez, a társadalom érzékenyítéséhez, a digitális írásbeliség minél szélesebb elterjedéséhez, a bűnmegelőzéshez, a fiatalok aktivitásának ösztönzéséhez.	helyi önkormányzat, helyi költségvetési szerv, önkormányzati, vagy önkormányzati többségi tulajdonú (nonprofit) gazdasági társaság, egyesület, alapítvány, egyházi jogi személy, társadalmi célú vállalkozás, vállalkozás	38,333333 millió Ft	ESZA	A beavatkozáshoz tartozó helyi felhívások várható megjelenése 2017. április, valamint 2018. április. A támogatott projektek megvalósítására 24 hónap áll rendelkezésre.

		működik, a lakosság részvételét a városfejlesztésben mindenképpen erősíteni szükséges az alulról építkező, párbeszéden alapuló fejlesztések megvalósítása érdekében.							

6.2 Együttműködések

Specifikus célok:
Mezőtúr Város hazai és nemzetközi együttműködéseinek célja a testvérvárosok jó gyakorlatainak bemutatása, az ifjúság jövőképének kialakítása a jövőről, környezettudatos életszemléletre való törekvés, helyi értékek megőrzése és a helyi termékek népszerűsítése. Ezeknek az együttműködéseknek a megvalósítása helyi-vállalkozókkal, civil szervezetekkel, magánszemélyekkel és intézményekkel valósulna meg

Indoklás, alátámasztás:
A településen hagyományosan évente megrendezésre kerülő testvérvárosi közösségi események vannak. Ezek megteremtik a lehetőséget a helyi identitás erősítésére és kialakulására. A testvérvárosokkal nagyon szoros a kapcsolat, évente hagyományosan az Augusztus 20-i és az Ősz-Ülő rendezvényen látja Mezőtúr vendégül a testvérvárosait (). Ezen kívül is számos kölcsönös látogatás történik.

Tervezett tématerületek:
A működő kapcsolatok megfelelő lehetőséget nyújtanak a különböző kultúrák összehangolására és megismerésére a különböző kulturális térségek között az Európai Unióban. A fenntartható fejlődés érdekében oktatási intézményeinkben, környezettudatos életszemléletekre nevelés, a természeti adottságokon keresztül a helyi értékek megőrzésének oktatása, ismertetése. A rendezvény-hagyományok megtartása a továbbiakban is megfelelő eszköze lehet a helyi társadalom fejlesztésének és a helyi termékek népszerűsítésének. Az új közösségi terek megalkotása lehetőséget adna a fiatalok helyben tartására, új programok szervezésére és újabb beköltöző családok városunk életébe való bevonására, egy új aktív társadalom kialakítására.

6.3 A stratégia megvalósításának szervezeti és eljárási keretei

A Mezőtúr Fejlődéséért Helyi Közösség (HACS) konzorciumi formában alakult meg 2016. június 1-én azzal a céllal, hogy részt vegyen a 2014-2020 tervezési időszakban megvalósítandó CLLD Program helyi szintű végrehajtásában, és ellássa a CLLD HACS feladatait. Emellett célja az alapítóknak: a működési területen élő lakosság kulturális, közösségi életfeltételeinek javítása, és területfejlesztés társadalmi-gazdasági szerepének erősítése.
Alapító tagok:

A HKFS megvalósításának kezdő lépéseként, legkésőbb a támogatási szerződés megkötését követő 3. hónap végéig – a rendelkezésre álló adminisztrációs és menedzsment költségek terhére – a tagok Szervezeti és Működési Szabályzatot dolgoznak ki, mely Szabályzat tartalmazza a működés részletes szabályozását, eljárásrendjét, az egyes szervezeti egységek feladatait és felelősségi körét, munkaügyi szabályozásokat, stb. így jelen fejezetben kizárólag a legfontosabb, a Szabályzat alapját jelentő szervezeti és működési irányelveket mutatjuk be.

A HACS összetétele, szervezeti egységei és ezek fő feladatai:

Konzorcium (tagság)
A konzorcium (tagság) a szervezet legfőbb szerve, a tagok összessége, amelyet az alapító tagok alkotnak.
Kizárólagos hatáskörébe tartozik:

- A HACS működését szabályozó dokumentumok, valamint a HACS stratégiai fejlesztési dokumentumainak az elfogadása, módosítása (pl. konzorciumi megállapodás, SZMSZ, HKFS, támogatási felhívások);
- A HACS működési formájának, jogi kereteinek elfogadása, módosítása;
- A HACS éves költségvetésének elfogadása;
- A HACS tagsági viszonyára vonatkozó döntések meghozatala (pl. új tag felvétele, tag kizárása);
- Az éves beszámolók, előrehaladási jelentések, kifizetési kérelmek elfogadása;
- A vezető tisztségviselők (elnökségi tagok, bírálóbizottsági tagok, munkaszervezeti vezető) megválasztása;
- Döntés a támogatandó projektekről (HBB értékelése alapján, IH-nak előterjesztve)
- Minden egyéb olyan stratégiai szintű döntés, amelyet a SZMSZ a Konzorcium kizárólagos hatáskörébe utal.

A Konzorcium működését a Konzorciumi megállapodás és az SZMSZ szabályozza. A tagság üléseit az Elnök hívja össze, de valamennyi tagnak lehetősége van az ülés összehívásának kezdeményezésére. A tagság évente legalább 1 alkalommal ülésezik. A rendes ülés mellett rendkívüli ülés összehívása is lehetséges.
A Konzorcium működésének fő szabályai:

- Határozatképes, ha a tagok legalább 50%-a + 1 fő jelen van;
- Valamennyi tag 1 szavazattal rendelkezik a döntéshozatal során;

A szavazás minden esetben nyílt;

- A döntéshozatal alapesetben egyszerű többséggel történik;
- Az SZMSZ által meghatározott esetekben – pl. HKFS módosítása, elnökség megválasztása, helyi bíró bizottság megválasztása, tagok kizárása – a konzorcium 2/3-os döntéssel dönt;

A HACS-ban való részvétel nyitott, új tagok számára a jövőben is lehetőség lesz a csatlakozásra az alábbi feltételek teljesülése esetén:

- A HACS tagja csak a településen székhellyel vagy telephellyel rendelkező települési önkormányzat, önkormányzati intézmény, többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság, költségvetési szervek és intézményeik, valamint civil szervezetek, egyházi jogi személyek (belső egyházi jogi személy) továbbá gazdálkodó szervezetek, egyéni vállalkozók lehetnek;
- A HACS tagoknak el kell fogadniuk a HACS céljait, irányelveit, tevékeny részt kell vállalniuk a HKFS megvalósításában;
- A három szektor képviseletének kiegyensúlyozottnak kell maradnia;
- A HACS összetétele megfelelően reprezentálja a helyi társadalom sokféleségét.

A HACS jelenlegi összetétele jól reprezentálja az akcióterületi lakosságot, illeszkedve a tervezett akcióterületi fejlesztésekhez.

HACS Elnökség

A HACS operatív testülete az Elnökség. Az Elnökség tagjainak száma – a Konzorciumi megállapodás alapján - 3 fő. Az Elnökség tagjait a HACS tagságából a konzorcium választja ki, 2/3-os döntéssel. Az Elnökség tagjai a 3 szektort (magán-, köz- és civil szféra) 1-1 fővel képviselik.
Az Elnökség tagjainak változásáról a konzorciumi tagság dönthet.
Az Elnökség feladata az SZMSZ által a hatáskörébe utalt feladatok, valamint a teljes konzorciumi tagság összehívását nem igénylő egyéb döntési jogkörök ellátása – egyebek között:

- A HACS működésének, a HKFS megvalósításának irányítása, felügyelete;
- Tagi ülések összehívása, szervezése, levezetése;
- Javaslattétel tagsági jogviszonyra (új tag felvétele, tagsági jogviszony megszüntetése);
- Javaslattétel a munkaszervezet vezetőjére;
- Javaslattétel a támogatási felhívásokra, az értékelési szempontrendszer összeállítására, a támogatási kérelmek befogadására és rangsorolására;
- A HKSF megvalósítása során felmerülő egyéb feladatok ellátása, szükség esetén javaslattétel a HKFS módosítására;
- Éves beszámolók, előrehaladási jelentések, kifizetési kérelmek előterjesztése.

Az Elnökség saját ügyrendje szerint működik az SZMSZ alapján. Akkor határozatképes, ha minden tagja jelen van, a határozatokat egyszerű szótöbbséggel hozza. A szervezet képviseletére az Elnök jogosult, az Elnököt az Elnökség tagjai választják.

Helyi Bíráló Bizottság (HBB)

A HBB a helyi fejlesztési stratégiára alapozott, közösségi szinten irányított városi, helyi fejlesztések megvalósítása érdekében a HACS által közzétett felhívásokra benyújtott Támogatási Kérelmek kiválasztási folyamatában döntés-előkészítő tevékenységet lát el.
A HACS rendes tagjaiból választott önálló testület. A HBB tagjait a HACS konzorciumi tagsága választja, 2/3-os többséggel.

A HBB összehívásáról és a bizottsági ülések szervezéséről a HACS munkaszervezete gondoskodik és ellátja annak titkársági feladatait. A HBB a HACS Elnökség ülését megelőzően ülésezik az SZMSZ-ben rögzítettek szerint. Az ülést a Bizottság elnöke vezeti. Az ülések keretén belül a HBB valamennyi tagja a formai és jogosultsági kritériumoknak megfelelt, a HACS munkaszerve által befogadott (jogosult és teljesen kész) pályázatokat/támogatási kérelmeket a tartalmi értékelés szempontjainak megfelelően értékeli. A HBB ülései nem nyilvánosak, azon csak a HBB tagjai és a titkársági feladatot ellátó HACS munkaszervének munkatársa/i vehet/nek részt. A HACS működését az SZMSZ részletezi.

Munkaszervezet

Az alapító tagok Mezőtúri Közművelődési és Sport Közhasznú Nonprofit Kft-t választották a HACS munkaszervezetének.
A Munkaszervezet a HACS ügyviteli, adminisztratív szervezete, feladata az igazgatási és pénzügyi feladatok ellátása. A Munkaszervezet munkáját a munkaszervezeti vezető irányítja, akinek munkáját két ügyintéző segíti.
Feladata a HKFS tervezési folyamat menedzselése, a HKFS megvalósítása, az alábbi fő részfeladatok ellátásával, a munkaszervezeti vezető irányítása mellett:

- A HACS tevékenységének koordinálása, adminisztrációs, titkársági feladatok elvégzése;
- Szervezeti szabályzat, munkatervek, kommunikációs tervek elkészítése;
- Térségi animáció, projektgenerálás;
- Ügyfélszolgálati feladatok, információszolgáltatás, tájékoztatás a potenciális és tényleges támogatást kérők számára;
- A Munkaszervezethez beérkező projektötletek pályázattá érlelésének segítése, a potenciális pályázók segítése a pályázatok összeállításában és az elszámolásokban;
- Beérkezett támogatási kérelmek értékelése, pályázatok felterjesztése döntésre (döntési jogkör nélkül): beérkezett projektjavaslatokról és a HBB döntéseiről szóló nyilvántartások, jegyzőkönyvek vezetése; a benyújtott projekt adatlapok előkészítése döntéshozatalra;
- Beszámolók, előrehaladási jelentések összeállítása a pályázati követelmények szerinti formában és tartalommal;
- Döntés-előkészítő anyagok összeállítása a Konzorcium, az Elnökség, a HBB, a Döntéshozó Tanács számára;

Monitoring feladatok ellátása;

- A HACS működési költségeinek kezelése, elszámolások készítése, jelentések és fizetési kérelmek benyújtása az Irányító Hatóságnak;
- A HACS szakmai képviselete;
- Operatív szintű kapcsolattartás, események szervezése és koordinálása;
- Nyilvánosság biztosítását szolgáló tevékenységek ellátása;
- A HACS működéséhez szükséges technikai háttér, infrastruktúra biztosítása

Mezőtúri Közművelődési és Sport Közhasznú Nonprofit Kft. (alapítva: 2009. június 24., 5400 Mezőtúr, Szabadság tér 17., a.sz: 14847284-2-16, cjsz: 16-09-011268, képviselő: Bordács László) munkaszervezete jelenleg 2 főállású alkalmazottal látja el a munkaszervezeti feladatokat. Az alapvető tevékenység ellátásán túl a Helyi Közösség közösségvezérelt helyi közösségi fejlesztési stratégiájának előkészítésében és megvalósításában is szerepet vállal a HACS megbízásából. Az eredeti feladatok zavartalan ellátása érdekében egy további munkatárs alkalmazását tervezi a munkaszervezet.
A munkaszervezet minden tagja rendelkezik azokkal a kompetenciákkal, tapasztalatokkal, amelyek a HACS munkaszervezeti feladatainak elvégzéséhez szükségesek. A megfelelő helyismeret mellett a térség közösségének és gazdaságának ismeretével, valamint a feladatok ellátásához szükséges közösségépítő gyakorlattal és szakértelemmel rendelkeznek. A munkaszervezet tevékenységét a Mezőtúr, Szabadság tér 17. alatt található, jól megközelíthető, központi helyen elhelyezkedő irodában végzi. Az iroda minden olyan infrastrukturális és technikai feltétellel rendelkezik, amely alkalmassá teszi a munkaszervezeti feladatainak ellátásához.

Működésre tervezett költségvetés alátámasztása

A projektek megvalósítási időszakának 2 + fenntartási időszakának 5 éves (összesen 7 éves) időtávjával számolva a következő költségvetés állítható fel:

A HACS működési és animációs forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

Tervezett költség: 75 millió forint	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Összesen
Működési költségek	0	9,7	8	6,5	5,4	4,4	0,36	34,36
Animációs költségek	0	0,5	1	1	0,32	0,32	0	3,14
Összesen	0	10,2	9	7,5	5,72	4,72	0,36	37,5

Döntéshozatali struktúra

Jelen döntéshozatali eljárásrend-tervezet a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet, a ROP IH/NGM RFP Stratégiai, Tervezési és Értékelési Főosztály HKFS készítésére vonatkozó Felhívása és az Általános útmutató felhívásokhoz v.2,0 alapján készült.

A Támogatási Kérelmek kiválasztásában az alábbi szervezetek vesznek részt:

- Nemzetgazdasági Minisztérium Regionális Fejlesztési Programok Stratégiai, Tervezési és Értékelési Főosztály (IH, támogató intézmény);
- A HACS döntéshozó szerve (konzorciumi tagok);
- A HACS Munkaszervezete (MSZ);
- A HACS Helyi Bíráló Bizottsága (HBB).

A döntési struktúra kialakításában meghatározó elvek: a minőség, az átláthatóság és a megkülönböztetés-mentes döntéshozatal (mely megfelel az összeférhetetlenség szabályainak).

A helyi szintű döntési struktúra

A HACS a döntéshozó szerv. Döntéseit a HBB készíti elő, végzi a tényleges tartalmi értékelést, a Munkaszervezet által lebonyolított formai és jogosultsági értékelést követően. A HBB javaslatát az MSZ terjeszti a Konzorcium elé. A Konzorcium által kiválasztott és pontszám szerint rangsorolt Támogatási Kérelmeket (TK) megküldi az IH-nak ellenőrzésre. Az IH által jóváhagyott TK-kal a HACS MSZ megkezdi a támogatási szerződések előkészítését – az IH-val előre egyeztetett módon.

Az értékelési folyamat kétféle eljárásrendet követ:

- A kulcsprojektek esetén kiemelt eljárásrend alapján történik a pályáztatás és a kiválasztás;
- Az egyéb (helyi felhívásokra érkező) projektek esetében a pályáztatás folyamatos, szakaszos értékeléssel, azaz a HACS által megjelentetett Felhívást követően folyamatosan be lehet nyújtani a pályázatokat a HACS Munkaszervezetéhez.

A HBB minden tagja részt vesz a TK-k tartalmi értékelésében. Minden pályázatot 2 HBB tag értékel, a HKFS-ban kidolgozott és az IH által elfogadott szempontok szerint. A tartalmi értékelését követően, a HBB összeveti az értékeléseket, megvitatja és véglegesíti a Konzorciumnak benyújtandó javaslatát. A megbeszélést az elnök vezeti. A HBB az egyes TK-ra vonatkozóan az alábbi javaslatokat teheti:

- támogatásra javasolt,
- csökkentett összköltséggel támogatásra javasolt,
- csökkentett mértékben támogatásra javasolt,
- feltétellel támogatásra javasolt,
- támogatásra NEM javasolt.

A HBB javaslatát minden esetben szöveges leírással is indokolja. Az ülés jegyzőkönyvét a HACS Munkaszervezete készíti el és a HBB elnöke írja alá.

A kiválasztás fő paraméterei

Fő formai/jogosultsági szempontok:
A formai/jogosultsági szempontrendszer részletes kidolgozására a HKFS elfogadását követő 6 hónapon belül kerül sor. A szempontrendszert a Munkaszervezet állítja össze és a Konzorcium hagyja jóvá.
Fő szempontok:

- A pályázatot a pályázati felhívás által megadott módon és időben adták be;
- A pályázó a HKFS és a pályázati kiírás által meghatározott kedvezményezetti körbe tartozik;
- A tervezett tevékenységekre az akcióterületen belül kerül sor;
- A pályázat megfelel az előírt kereteknek;
- A 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet szerinti, valamint az Általános útmutató a felhívásokhoz dokumentum szerinti kizáró okok nem állnak fenn.

A formai/jogosultsági szempontok nem teljesítése esetén a pályázat automatikusan elutasításra kerül.
Szakmai értékelési szempontok:
A szakmai értékelési szempontrendszer részletes kidolgozására a HKFS elfogadását követő 6 hónapon belül kerül sor. A szempontrendszert a Munkaszervezet állítja össze és a Konzorcium hagyja jóvá.
A HKFS megvalósítását célzó TK-k szakmai értékelési szempontjait a TOP alábbi értékelési szempontjainak további kifejtésével, illetve kiegészítésével kell meghatározni:

- A felhívás keretében integrált, területi alapú helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő fejlesztések valósulnak meg;
- A felhívás keretében megvalósuló projektek újszerűek, innovatív megoldásokat tartalmaznak; hozzáadott értéket állítanak elő az akcióterületre / célcsoportokra nézve; ösztönzik az ágazatközi, szektorok közötti együttműködéseket,
- A felhívás keretében támogatást nyert fejlesztések hozzájárulnak a terület népességmegtartó képességéhez a helyi közösségek megerősítésén, a multiplikátor hatásokon keresztül (pl. munkahelyteremtés, jövedelemgenerálás)
- A projekt előkészítés és megvalósítás is széles körű társadalmasításra épült, a tervezett tevékenységek által elérni kívánt célcsoportok, köztük a hátrányos helyzetűek bevonása megvalósul, a tervezett tevékenységek nyitottságát a célcsoportok számára; a megvalósítás során a szükséges partnerség biztosított;
- A pályázat kidolgozottsága, módszertana megfelelő (beleértve a pályázat kidolgozottságát, minőségét; az egyes részfejezetek megfelelő kifejtését, teljességét; az ütemezés realitását; a tervezett tevékenységek támogathatóságát; a költségek elszámolhatóságát, realitását, alátámasztottságát)
- A pályázat által tervezett tevékenységek relevánsak adott akcióterület / célcsoportok igényei szempontjából, a pályázat belső logikája, koherenciája teljes (célok – célcsoportok – tervezett tevékenységek – eredmények egymásra épülése, viszonya);
- A pályázat fenntarthatóság biztosítható (a pályázó rendelkezik a szükséges tapasztalattal, képzettséggel, anyagi és technikai feltételekkel a projekt megvalósításához; a megvalósítás során elért eredmények fenntarthatósága bemutatott; környezeti és társadalmi fenntarthatóság biztosított).

6.4 Kommunikációs terv

A kommunikációnak nagy jelentősége van a Mezőtúr Fejlődéséért Helyi Közösség és a HKFS megvalósítása érdekében, hiszen egy olyan kreatív módszer, amely sok élő munka befektetéssel megvalósítható eredményeket lehet elérni, melynek hasznossága a térség életében jelentős. A közösségi tervezés alapvetése, hogy a folyamat minden szakaszában a résztvevőket tájékoztatni kell, hogy az együttműködés fenntartható legyen.

A Helyi Közösségi Fejlesztési Stratégia olyan lehetőségeket és feladatokat vázol fel, amelynek a közvetlen résztvevők mellett a társadalom számára is fontos haszna jelentkezik. Így:
- közösségi tervezés
- új fejlődési irányok
- minta értékű projektek
- innováció, integráció
- az önszerveződés, és részvételi hajlandóság növelése

A külső kommunikáció – és a kommunikációs terv – fő célja a projekt ismertségének és elfogadottságának növelése. A kommunikációs terv és eszközök összeállításakor elsőrendű szempont a szabályozásnak megfelelő előírásokhoz való illeszkedés, továbbá a lehető legszélesebb nyilvánosság biztosításával a forrásfelhasználás és a HACS - munkaszervezet átláthatóságának garanciája, mely a kötelező feladatokon túl egyéb, opcionális elemeket is magában foglal. Jelen kommunikációs terv a HKFS tervezésének és megvalósításának, valamint a fenntartás időszakára fogalmazza meg a kommunikációs környezet tényezőit. Meghatározza a megszólítandó/bevonandó célcsoportokat, az alkalmazásra kerülő kommunikációs tevékenységeket és eszközöket, az ezekhez kapcsolódó időbeli ütemezést, előírja az egyes feladatokhoz tartozó felelősöket és a szükséges humánkapacitást, valamint költségvetési forrást rendel a tevékenységek végrehajtásához.

A kommunikációs terv megvalósítása több irányú, a HACS belső és külső kommunikációja, a nyilvánosság tájékoztatása, a HKFS társadalmasítása, a pályázati felhívások meghirdetése, pályázók felkészítése, megvalósult fejlesztések, projektek bemutatása, legjobb gyakorlatok bemutatása, hálózati szereplők bevonása, később pedig a monitoring biztosítása.

A tervezett kommunikáció kétirányú:
1, Általános kommunikáció, HACS (belső, külső) HKFS megvalósítása
2, Kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettségei és arculati előírásai

Az új kedvezményezetti tájékoztatási kötelezettségek, valamint az új arculati előírások a Széchenyi 2020 Kedvezményezettek Tájékoztatási Kötelezettségei útmutató és arculati kézikönyv „KTK 2020" című dokumentumban találhatóak. valamennyi projekt esetében a Széchenyi 2020 arculati előírásait kell betartatni annak megjelenésének időpontjától kezdve.

- Nyilvánosság, tájékoztatás követelményeinek magas színvonalú megfelelés
- A projekt keretében létrejövő fejlesztések és szolgáltatások megismertetése a lakossággal és az ideérkezőkkel
- Együttműködés erősítése a közszféra, a civil szféra és a vállalkozók között
- A nyilvánosság és tájékoztatás biztosításánál az EU támogatás tényének ismertetése
- Esélytudatosság kifejezése a fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken

1. A célcsoportok:
   - a HACS tagsága
   - a HACS működési területéhez tartozó lakossága, nyaraló tulajdonosok, nyaralók,
   - a településeken működő vállalkozások, civil szervezetek, önkormányzatok
   - leendő pályázók
   - Partnerségben együttműködők – Mezőtúr területe
   - szakmai partnerek

   Közvetlen működési területen kívül:

   - Országos és nemzetközi szakmai partnerek
   - Érdeklődők
   - Megvalósult projektek leendő használói
   - Döntéshozók
   - Sajtóorgánumok
   - Együttműködő Helyi Akciócsoportok

2. A kommunikációs eszközök, tevékenységek, megvalósítás:

Eszközök	Leírás, megjegyzés, kapcsolatos tevékenységek
E-mail	A munka feladatok, pályázati érdeklődés, és a tagsággal történő kapcsolattartás legjellemzőbb formája az e-mail. Csoportos levélküldésre megfelelő több szintű levelezőlisták állnak rendelkezésre. A későbbiekben saját e-mail cím generálás.
Honlap	http://www.mkskft.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=247&Itemid=42
Facebook	A Facebook használat egyik célja a program kommunikációjának segítése, egyfajta térségi népszerűsítés, és a közösség folyamatos tájékoztatása.
Hírlevél	Hírlevél küldés célja az információk rendszer szintű átláthatóságának segítése és a tervezhetőség érdekében. Nagy számú elérést biztosít.
Telefon	A telefonon történő kapcsolattartás elengedhetetlen.
Személyes kapcsolattartás	A személyes kapcsolattartás elengedhetetlen.
Kiadványok	A kiadványokkal tájékoztatást nyújt a megvalósuló projektekről és a projekt folyamatokról.
PR-Kommunikáció	PR anyagok előkészítése, helyi és megyei hírlap.
Rádió, televízió	Alkalmanként, PR anyagok előkészítésével
Együttműködések	Művelődési házak, civil szervezetek.
Szórólap	Terjesztés a lakosság és a nyaralótulajdonosok körében.
Közvélemény kutatás	Kérdőív, projektgyűjtő adatlapok.

3.HACS dokumentumaihoz és HACS-ról szóló információkhoz való hozzáférés:

A HACS dokumentumait, munkaanyagait a www.mkskft.hu tartalmazza. A szervezet tagjai egymás között e-mailben, és telefonon kommunikálnak.

4.Kommunikációs felelősségi körök, humán kapacitás

A kommunikációs tervben foglalt tevékenységek megvalósításáért, a szükséges eszközök elkészüléséért a pályázó szervezet, a Mezőtúr Fejlődéséért Helyi Közösség Helyi Akciócsoport a felelős. E szervezet a kommunikációs döntések elsőszámú meghozója. Elsősorban a Közösség munkaszervezete, a Mezőtúri Közművelődési és Sport Közhasznú Nonprofit Kft., melynek informatikai háttere, kommunikációs csatornái (Pl: hírlevél, weboldal) és humán erőforrása képezi a projekt kommunikációjának alapját. Ezen felül a Helyi Akciócsoport tagjainak saját erőforrásainak bevonása is tervezett. A projektgazda a feladatok hatékony ellátása érdekében külső szervezet szolgáltatásait is igénybe veheti.

5.-6.A Helyi Közösség Fejlesztési Stratégiával kapcsolatos kommunikációs tevékenységek ütemterve és költségei

A projekt előkészítő szakaszára vonatkozóan kommunikációs tevékenységet nem kívánunk elszámolni. A projekt megvalósítása és fenntartása alatt a következő kötelező tájékoztatási elemek kerülnek megvalósításra:

Eszköz	Tervezett határidő	db	Eredmény	Tervezett költség
Kommunikációs terv készítése	2016 II negyedév	1		30 000 Ft
Honlap fejlesztése és frissítése, szociális média alkalmazása	2016. III. negyedév	1		30 000 Ft
Tájékoztatási táblák	2017. IV. negyedév	2	„C”, majd „D” típus	30 000 Ft
Sajtónyilvános események, rendezvények szervezése, közlemények megjelentetése	Projekt teljes időtartama	min 3	A megfelelő tájékoztatás és nyilvánosság biztosítására a projektelőkészítéstől a fenntartási időszakig különböző események kerülnek megrendezésre, melyet a fejlesztésekről szóló közlemények, megjelenések egészítenek ki.	50 000 Ft
Részvételi alapú bevonás (pl.: workshopok)	Projekt előkészítés és megvalósítás teljes időtartama	min 5		-
Levelező lista	Projekt teljes időtartama		A HACS felhívásaira pályázók és a pályázatban feltüntetett kapcsolattartók e-mail címeiből létrehozott levelező lista.	-
Fotódokumentáció	Projekt teljes időtartama		jó minőségű, nyomdai felhasználásra alkalmas fényképek	-
TÉRKÉPTÉR	Projekt megvalósítá	1	Központi TÉRKÉPTÉR feltöltése	-

6.5 Monitoring és értékelési terv

A HACS felelős a helyi fejlesztési stratégiára alapozott, közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések megvalósításának nyomon követéséért/monitoringjáért. A monitoring célja, hogy rendszeres és megbízható információ álljon a HACS és a HACS-on keresztül a település népessége, valamint a támogató intézmény rendelkezésére a támogatási keret felhasználásáról és a stratégia céljainak megvalósításáról. A monitoring folyamatos adatgyűjtésen alapszik, amely lehetővé teszi, hogy a HACS/IH vizsgálja a tevékenységek előrehaladását a kitűzött célok viszonylatában.

A HACS 3 szinten végez monitoring tevékenységet:

- A HACS által felhasználható támogatási keretösszeg ütemezett és szabályszerű felhasználásáról,
- A támogatási kérelmek támogatási szerződésben foglalt vállalásainak teljesüléséről,
- A HKFS céljainak megvalósításáról.

A monitoring adatok feldolgozása:

A munkaszervezet pályázatonként jól elkülönített, áttekinthető formában dokumentálja az adatokat.
Ezeket félévente összegzi az elnökségnek, akik ezekből az adatokból következtethetnek a szükséges stratégiai módosításokra.
Az elnökség pontos képet a HFS megvalósulásáról a kihelyezett fejlesztési források és a megvalósult pályázatok alapján alkothat. A munkaszervezet feladata összegyűjteni és összegezni az adatokat. Az elnökség feladata ezeknek az adatoknak a kiértékelése, melyet elnökségi ülés keretében végeznek.

A HACS saját teljesítményének értékelése

A HACS teljesítményének tükre:
– a térségi szereplők felé eredményes kommunikációja a pályázati kiírásoknak
– a beérkezett pályázatok mennyisége
– a beérkezett pályázatok minősége
– az értékelés minősége
– megfelelő minőségű adminisztratív kötelezettségek ellátása
– nyomon követése a támogatást nyert fejlesztéseknek
– megfelelő következtetések levonása a beérkező adatokból eredő
– megfelelő, a stratégiával összhangban lévő reakció

A munkaszervezet napi feladatai közé tartozik mindezek monitoring vizsgálata, ezekről havi rendszerességgel szövegesen, szükség esetén táblázat formájában be kell számolnia az elnökségnek. A rendszeres üléseken a folyamatok értékelése történik és meghatározásra kerülnek a szükséges lépések.

A felülvizsgálatok és értékelések eredményének kommunikációja:

Rendszeresen tájékoztatjuk a szereplőket a stratégia megvalósulását érintő fázisokról honlapunkon keresztül. A stratégia megvalósulása kapcsán a tagság felé szükség szerinti ütemezésű összefoglalókat küldtünk. A tagság irányába kommunikáljuk a közgyűlés döntést igénylő változásokat, a megszületett döntésekről fórumokat, műhelynapot szervezünk.

6.6. Horizontális célok

6.6.1 Esélyegyenlőség

A stratégia megvalósítása során a Mezőtúr Fejlődéséért Helyi Közösség kiemelt figyelmet kíván fordítani az egyenlő bánásmód követelményére, melyet a 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szabályoz.
A HKFS megalkotása és végrehajtása során az esélyegyenlőséget alapvetően a nyilvánosság teljes biztosításával érjük el. Ez a tervezés egész folyamata alatt biztosított volt a különböző kommunikációs eszközökön, tevékenységeken keresztül. A tervezési folyamat különböző szintjein, (interjúk, műhelymunka, fórum) és a személyes konzultációban is kitértünk a hátrányos helyzetű célcsoportok szükségleteire, bevonási lehetőségeire a programba.
A tervezés során figyelembe vettük Mezőtúr Város Helyi Esélyegyenlőségi programját és az ott megfogalmazott problémákat és intézkedési terv elemeket is, és a fejlesztési célokat összehangoltuk ezen célkitűzésekkel.
A HACS a HKFS tervezési folyamata, megvalósítása és monitoringja során a nemek közötti esélyegyenlőség érdekében biztosítja, hogy a hatáskörében elvégzendő (menedzsment és adminisztrációs) feladatok legalább 50%-át női munkavállaló felelősségi és munkakörébe delegálja.
A HKFS megvalósítása során a pályázatok kiírásakor előnyt élveznek, plusz pontban részesülnek azok a pályázók, akik:

- Pályázatukban a hátrányos helyzetű vagy kiemelten kezelt csoportok (a szegénységben élők, fogyatékossággal élők, nők, idősek, pályakezdő fiatalok, nagycsaládosok, etnikai csoportok) negatív megkülönböztetésének mérséklését vagy felszámolását tűzték ki célul, illetve ezen csoportokba tartozók számára szerveznek fókuszált módon programokat;

- A szoft kulturális, közösségi programok megvalósítása során a lehető legtöbb érzék- vagy mozgásszervi sérüléssel élő személy egyenlő esélyű hozzáférését biztosítják, azaz megfelelnek a komplex akadálymentesítési kritériumnak.

Az infrastrukturális beruházások kialakításában kulcsfontosságú a komplex akadálymentesítettség, valamint a mindenki számára (pl. mozgásukban korlátozottak, vakok és gyengénlátók, hallássérültek) egyenlő eséllyel való elérhetőség és használat megvalósítása. Mindez kiegészül a HKFS által tervezett szoft tevékenységekkel (pl. képzések, rendezvények, foglalkozások, érzékenyítési programok stb.), melyek mindegyikében hangsúlyos az egyenlő bánásmód és diszkriminációmentesség elve.

A monitoring során az esélyegyenlőségi szempontok nyomon követése fontos szerepet kap. Mezőtúr városa a visszacsatolás, ellenőrzés időszakában kiemelt figyelmet fordít a vállalt tevékenységek, mutatók megvalósulására. Humán kapacitást tekintve a HACS munkaszervezete a projekt teljes időtartama alatt kapcsolatban áll az érintett szervezetek esélyegyenlőségi szakértőivel/referenseivel.

6.6.2 Fenntarthatóság

A HACS az Európai Unió és a magyar szabályozásoknak eleget téve a fenntartható fejlődés biztosítását és a környezet védelmét horizontális megközelítésben, minden tevékenységébe beépítve kezeli.

A stratégia készítése során a környezeti fenntarthatóság is kulcsszerepet kapott, mivel a helyi természeti értékek védelme és az élőhelyünkkel való szimbiózis kialakítása szükségeltetik. A turizmusfejlesztés és a civil szféra erősítésén keresztül többletforrás csoportosítható a környezeti, fenntarthatósági ismeretek bővítésére és a bemutatásra érdemes természeti étékek megőrzésére/megújulására. A megvalósítás során külön figyelmet kell fordítani a környezetet érintő fejlesztések jogi megfelelésére. A helyi szervek véleményezése és felügyelete biztosítékként szolgál a káros beavatkozások megelőzéshez.

A stratégia elősegíti a vidéki élet értékeinek megismerését, a kultúra, a hagyományok megőrzését. Segíti a helyi termékkel kapcsolatos fogyasztói magatartás javítását és a fogyasztói szokások elterjesztését, továbbá az előállító és fogyasztói oldal egymásra találását. Mint az átfogó célok között is szerepel a stratégiában megfogalmazottak szerint fontos a vidéki életmód javítása, annak népességmegtartó erejének elősegítése.

A megfogalmazott intézkedések elősegítik a helyben foglalkoztatást, a vállalkozások fejlesztését, támogatja a hagyományokon alapuló megélhetési formák térnyerését.

A HFS intézkedési elősegítik a gazdasági társaságok, a civil szervezetek, az önkormányzatok, a kistermelők tevékenységeinek javítását. Segít növelni a termékek sokszínűségét.

A HKFS tervezésének és megvalósításának környezeti fenntarthatóság szempontjából fő horizontális célkitűzései a helyi természeti és kulturális örökség védelme, a helyi erőforrások felhasználása, a helyi termékek és értékek támogatása.
A fentiek értelmében a pályázatok elbírálása során előnyt élveznek, ezáltal plusz pontban részesülnek azok, akik projektjükkel:

- tevőlegesen hozzájárulnak a helyi természeti és kulturális örökség védelméhez;

- a helyi termékekre alapoznak vagy előnyben részesítik azokat;

- infrastrukturális beruházás esetén gondoskodnak a környezeti kockázatok csökkentéséről/elkerüléséről;

- a környezeti fenntarthatóság jegyében figyelemfelkeltő, érzékenyítő, szemléletformáló szoft fejlesztéseket terveznek és valósítanak meg;
- gazdasági, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság elveit szem előtt tartó, takarékos költségvetéssel rendelkeznek.

6.7. A HKFS innovatív elemeinek bemutatása

A LEADER módszer megkülönböztető sajátossága az ágazati programokhoz képest az, hogy nem rögzíti mindenesetben taxatív és tételes módon a támogatási célok minden részletét. Ezzel nem zárja le és nem rekeszti ki azokat a helyi fejlesztési elképzeléseket, amelyek a programozás adott szakaszában közvetlenül nem kerülhettek be a Stratégiába. Ugyanakkor a Stratégia a közvetlenül nem nevesített támogatások esetén már az intézkedések, illetve a specifikus célok szintjén, vagy végül a felhívások kialakítása során megkívánja a fejlesztések innovatív megközelítését, különböző feltételek meghatározása segítségével. A gazdaságfejlesztés területén belül pl.: ilyen követelmény a hozzáadott érték megjelenése a pályázatban. A hozzáadott érték úgy alakítható ki, ha nem csupán a meglévő technológia fenntartására törekszünk, de –a pályázó által meghatározott –újszerű beruházásra is sor kerül, melynek következtében a termék, vagy szolgáltatás –a támogatás előtti állapothoz képest –megújul, vagy konkrétan új jön létre.

Minden olyan, ami még nem volt a közösség életében vagy javított formában jelenik meg, az innovációnak számít. A közösségi életben az innováció az emberek igényeinek kielégítésére koncentrál. A helyi fejlesztésben azonban az innováció sohasem csak egy kiválasztott csoport privilégiuma, hanem a résztvevők mindennapi szükséglete lesz, reagálva a helyi közösség változó igényeire.

6.8. Kockázatok

A Helyi Közösségi Fejlesztési Stratégiájának megvalósítása során felmerülő kockázatokat és azok kezelési lehetőségeit az alábbi táblázat összegzi. A bekövetkezési valószínűség és a hatás nagysága szerint a kockázatok négy fő kategóriába sorolhatók: előbbi esetén az „alacsony – kis – közepes – magas”, utóbbinál a „kis – közepes – nagy – kritikus” tartományokba.

Kockázat megnevezése	**Kockázat típusa**	**Bekövetkezés valószínűsége**	**Hatás**	**Kockázatkezelési beavatkozások**
A vállalkozók és a szállítók nem megfelelő kiválasztása	Műszaki	Kis	Nagy	A vállalkozók referenciáinak részletes és körültekintő vizsgálata, az időre történő szállítás ellenőrzése.
A kivitelezés és a működtetés ideje alatti meghibásodások	Műszaki	Kis	Közepes	Berendezések megfelelő használatának felügyelete, a technológia folyamatos ellenőrzése.
Kedvezőtlen időjárási körülmények következtében elhúzódik a kivitelezés	Műszaki	Kis	Nagy	Pontos tervezés és a megfelelő időbeli ütemezés.
Jogszabályi környezet megváltozása	Jogi	Közepes	Közepes	Pl.: a közbeszerzési eljárás, melynek jogszabályi előírásai folyamatosan változnak, minél gyorsabb lefolytatása.

Az engedélyeztetési eljárás elhúzódása	Jogi	Közepes	Nagy	A projektek ütemtervét úgy szükséges összeállítani, hogy az engedélyezési eljárások elhúzódása mellett is reális legyen a megvalósítás. Javasolt a hatóságokkal való folyamatos kapcsolattartás.
Környezetvédelmi vagy műemlékvédelmi előírások megnehezítik a megvalósítást	Jogi	Kis	Közepes	A tervezés során törekedni kell a környezetvédelmi és műemlékvédelmi szempontok teljes körű figyelembevételére.
A beruházások a helyi lakosság ellenállásába ütköznek.	Társadalmi	Kis	Nagy	A lakosság folyamatos tájékoztatásával, bevonásával csökkenthető az ellenállás.
A projektekbe bevont célcsoport negatív hozzáállása, részvétel felmondása a projekt megvalósítás során	Társadalmi	Közepes	Kritikus	Lehetőség szerint elkötelezett személyek bevonása a célcsoportba. A célcsoport tagok számára szankciók beépítése a részvétel felmondása esetén.
Előre nem tervezett pótmunkák felmerülése.	Kivitelezési / pénzügyi	Kis	Közepes	A pénzügyi tervezés során fontos a tartalékok képzése, költségvetésbe illesztése.
A projektek megvalósítási költsége jóval meghaladja a tervezett mértéket	Pénzügyi	Közepes	Közepes	Részletes projekttervek, átgondolt műszaki tervek, költségvetések készítése, tartalékkeret meghatározása
A közösségi terek működtetéséhez nem állnak rendelkezésre a megfelelő szervezeti feltételek	Intézményi	Közepes	Nagy	A megfelelő kompetenciák és képességek vizsgálatával szükséges az új szervezetet kialakítani. Releváns szakmai tapasztalattal rendelkező humán erőforrás bevonása ajánlott.
A megvalósításhoz szükséges szakemberek hiánya	Humán erőforrás	Közepes	Kritikus	Igyekezni kell megbízható, kipróbált és elkötelezett szakemberekre bízni a projekt megvalósítási feladatokat

7. Indikatív pénzügyi terv

A HKFS fejlesztési forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

Ssz.	A műveletek megnevezése	2016	2017	2018	2019	2020	Összesen	%
1	Közösségi épületek újrahasznosítása	0	0	97,75	2,5	2,5	102,75	48,35
2	A helyi hagyományok, kulturális értékek és tudományos ismeretanyag átadását szolgáló oktatási-nevelési és ismeretterjesztő programok	0	0	35	5	5	45	21,18
3	Sportolásra, szabadidős tevékenységek ellátására alkalmas terek kialakítása.	0	0	22,5	2,5	1,5	26,5	12,47
4.	Civil társadalom erősítése	0	0	28,25	5	5	38,25	18
	Összesen	0	0	183,5	15	14	212,5	100
Ssz.		Egyéb forrás						
	A műveletek megnevezése	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**Összesen**	**%**
6								
	Összesen							
	Fejlesztési források összesen	**0**	**0**	**183,5**	**15**	**14**	**212,5**	**100**

A HACS működési és animációs forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Összesen
Működési költségek	0	9,7	8	6,5	5,4	4,4	0,36	34,36
Animációs költségek	0	0,5	1	1	0,32	0,32	0	4,46
Összesen	0	10,2	9	7,5	5,72	4,72	0,36	3,14

A működési költségek esetén a szükséges irodai infrastruktúra illetve az előkészítés költségeit 2016- 2017-re ütemeztük, ezt követően a bérek, egyéb szolgáltatások, rezsi, útiköltség és egyéb működési költségek merülnek fel. Az animációs költségeket igyekeztünk úgy ütemezni, hogy minden évben legyen fedezetünk a tájékoztatási és nyilvánossági feladatok ellátására.

A HKFS teljes költségvetése

Amennyiben a HACS a felhívás alapján az általa felhasználható forrásnál nagyobb mértékű, vagy hosszabb távú együttműködést tervez megvalósítani, az alábbi táblázatban a jelen időszakban, valamint a későbbi ütemekben tervezett műveleteket szükséges feltüntetni, jelölve, hogyan alkotnak az egyes ütemek önmagukban is komplex programcsomagokat.

Sor-szám	***A beavatkozás megnevezése***	***Indoklás, alátámasztás (legfeljebb 4-5 mondat)***	***Specifikus cél (legfeljebb 1-2 szó)***	***A beavatkozás tartalma (legfeljebb 4-5 mondat)***	***Kiegészítő jelleg, lehatárolás (legfeljebb 4-5-mondat)***	***Célcsoport (legfeljebb 1-2 szó)***	***Forrás (ezer Ft)***	***A finan-szírozás fedeze-te***	***Tervezett időinter-vallum (év, hónap)***
1.									
2.									
3.									
4.									
5.									
6.									
…									

Nyilatkozat a HKFS elfogadásáról

A Mezőtúr Fejlesztéséért Helyi Közösség alapító tagjaiként egyhangúan nyilatkozunk arról, hogy a Mezőtúr Fejlesztéséért Helyi Közösség Helyi Közösségi Fejlesztési Stratégia című dokumentum tartalmát megismertük, az abban foglaltakat elfogadjuk, és ezennel felhatalmazzuk a Mezőtúr Fejlesztéséért Helyi Közösség képviselőjét, Herczeg Zsoltot, hogy a HKFS-t benyújtsa a TOP-7.1.1-16-2016-00081 projekt azonosító számú támogatáshoz.

Kelt: Mezőtúr, 2017. október 25.

Szervezet neve:	**Mezőtúr Város Önkormányzata**
Képviselő neve:	**Herczeg Zsolt**
Képviselő aláírása:	

Szervezet neve:	**Mezőtúri Közművelődési és Sport Közhasznú Nonprofit Kft.**
Képviselő neve:	**Bordács László**
Képviselő aláírása:	

Szervezet neve:	**Mezőtúri Intézményellátó és Ingatlankezelő Közhasznú Nonprofit Kft.**
Képviselő neve:	**Pappné Juhász Emília**
Képviselő aláírása:	

Szervezet neve:	**Mezőtúri Városfejlesztési Kft.**
Képviselő neve:	**Dr. Sebestyén Katalin**
Képviselő aláírása:	

Szervezet neve:	**Bodoki Fodor Helytörténeti Egyesület**
Képviselő neve:	**Szabó András**
Képviselő aláírása:	

Szervezet neve:	**Körös- Völgyi Természetvédelmi Egyesület**
Képviselő neve:	**Dr. Krizsán Józsefné**
Képviselő aláírása:	

Szervezet neve:	**TÚRI Olvasókör Egyesület**
Képviselő neve:	**Kaloczkai Sándor**
Képviselő aláírása:	

Szervezet neve:	**Városi Polgárőr Egyesület**
Képviselő neve:	**Fejes Bálint**
Képviselő aláírása:	

Szervezet neve:	**Jászkun Segítő Kéz Egyesület**
Képviselő neve:	**Tóthné Papp Andrea**
Képviselő aláírása:	

Szervezet neve:	**BBB- GLAS Kft.**
Képviselő neve:	**Balázs Árpád**
Képviselő aláírása:	

Szervezet neve:	**TÚRGÉP- 2000 Kft.**
Képviselő neve:	**Juhász Béla**
Képviselő aláírása:	

Szervezet neve:	**TAKÖV-TRANSZ HUNGÁRIA Kft.**
Képviselő neve:	**Takács Zoltán**

Képviselő aláírása:	